

**Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže
Slovenskej republiky**

Výročná správa o stave vysokého školstva za rok 2023

(Materiál vypracovaný v súlade s § 102 ods. 2 písm. c) zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov)

Bratislava

Obsah

Výročná správa o stave vysokého školstva za rok 2023.....	4
Úvod.....	5
Stručný prehľad najdôležitejších informácií o vysokom školstve v roku 2023.....	5
Časť I.....	7
1. Správa o činnosti vysokých škôl v roku 2023	7
1.1 Právne podmienky.....	7
1.2 Poskytovatelia vysokoškolského vzdelávania.....	8
1.3 Poskytovanie vysokoškolského vzdelávania.....	11
Systém vysokoškolského vzdelávania	11
Prijímacie konanie na 1. stupeň.....	13
Prijímacie konanie na 2. stupeň.....	15
Dostupnosť štúdia pre občanov so špecifickými potrebami	15
Vysokoškolská mobilita	15
1.4 Zamestnanci vysokých škôl	16
1.5 Vysokoškolská veda a technika.....	19
Podprogram Vysokoškolská veda a technika	19
Aktivity verejných vysokých škôl v rámci štátnych programov a projektov podporovaných APVV	20
Publikačná a umelecká činnosť	20
Publikačná činnosť – prírodné vedy.....	23
Publikačná činnosť – technické vedy	23
Publikačná činnosť – lekárske vedy	24
Publikačná činnosť – pôdohospodárske vedy	25
Publikačná činnosť – spoločenské vedy.....	25
Publikačná činnosť – humanitné vedy	26
1.6 Rozvoj vysokého školstva.....	28
Časť II	34
2. Správa o hospodárení verejných vysokých škôl v roku 2023.....	34
2.1 Výška dotácií zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám v roku 2023 a spôsob ich rozdelenia	34
Výška dotácií zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám v roku 2023	34
Spôsob rozdelenia dotácií zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám	36
Jednotkové dotácie	38
2.2 Výsledky hospodárenia verejných vysokých škôl za rok 2023.....	39
Sumárne údaje zo súvah verejných vysokých škôl k 31. decembru 2023	39
Sumárne údaje o výnosoch a nákladoch verejných vysokých škôl.....	40
Kapitálové výdavky.....	43
Časť III.....	43
3. Záver k správe	43

Zoznam grafov v textovej časti správy

Graf č. 1 - Vývoj počtu prihlášok, prijatí a zápisov, prihlásených (fyzické osoby), prijatých (fyzické osoby) a zapísaných (fyzické osoby) – fyzická osoba je za všetky školy zohľadnená len raz, aj keď sa zúčastnila viacerých prijímacích konaní v rokoch 2018 - 2023	14
Graf č. 2 - Veková štruktúra vysokoškolských učiteľov vysokých škôl (vrátane štátnych) (minimálny vek, prvý kvartil, medián, tretí kvartil a maximálny vek), zdroj: Register zamestnancov vysokých škôl	18
Graf č. 3 - Počet publikácií verejných vysokých škôl registrovaných vo WoS Core Collection v rokoch 2019 – 2023, zdroj: WoS Core/InCites	21
Graf č. 4- Zastúpenie publikácií verejnej vysokej školy registrovaných vo WoS Core Collection za obdobie 2019 – 2023 publikovaných formou voľného prístupu (OA), zdroj: WoS Core/InCites	21
Graf č. 5 - Priemerný počet citácií na publikáciu verejnej vysokej školy v rokoch 2019 – 2023 v porovnaní so svetovým priemerom, zdroj: WoS Core /InCites	22
Graf č. 6 - Priemerný citačný ohlas normalizovaný podľa vedného odboru v rokoch 2019 – 2023 v porovnaní s priemernou svetovou hodnotou (pribl. 1), zdroj: WoS Core/InCites	22
Graf č. 7 - 5-ročné trendy v kumulatívnom počte a) publikácií a b) citácií verejných vysokých škôl v základných vedných odboroch OECD v rokoch 2015 – 2019, 2016 – 2020, 2017–2021, 2018 –2022 a 2019 – 2023, zdroj: WoS CC/InCites	27

Tabuľková príloha k správe

Výročná správa o stave vysokého školstva za rok 2023

Od 1. februára 2024 sa Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej ako „MŠVVaŠ“) zmenilo na Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR.

Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) v súlade s § 102 ods. 2 písm. c) zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) každoročne vypracúva a zverejňuje výročnú správu o stave vysokého školstva. Tento dokument obsahuje výročnú správu o stave vysokého školstva za rok 2023 (ďalej len „správa“).

V úvode správy sú v stručnej forme zhrnuté najdôležitejšie informácie o vysokom školstve za rok 2023.

Prvú časť správy tvorí správa o činnosti vysokých škôl v Slovenskej republike (ďalej len „SR“) v roku 2023. Je zameraná na plnenie hlavných úloh vysokých škôl v oblasti vysokoškolského vzdelávania, v oblasti vedy a techniky, v oblasti rozvoja a v oblasti sociálnej podpory študentov. **Druhá časť správy sa zaoberá hospodárením verejných vysokých škôl.** Správa je doplnená podrobnou **tabuľkovou prílohou.**

Správa vychádza z údajov, ktoré vysoké školy uviedli vo svojich výročných správach o činnosti a výročných správach o hospodárení za rok 2023, z výkazníctva vysokých škôl za rok 2023 a ďalej z oficiálnych štatistických údajov a z údajov, ktoré má ministerstvo k dispozícii v rámci svojej koordinačnej činnosti. V správe sa uvádzajú prioritne údaje za sledované obdobie roku 2023 a v niektorých oblastiach sa pre lepšie porovnanie a sledovanie vývoja uvádzajú údaje za päťročné obdobie (roky 2018 – 2023).

Správa sa zaoberá najmä vysokými školami v pôsobnosti rezortu ministerstva, teda verejnými vysokými školami súkromnými vysokými školami. V niektorých častiach, akými sú napr. všeobecné štatistiky sa správa zaoberá aj vysokými školami patriacimi do pôsobnosti rezortov obrany, vnútra a zdravotníctva a taktiež zahraničnými vysokými školami. V časti venujúcej sa hospodáreniu vysokých škôl sa správa zaoberá len verejnými vysokými školami.

Úvod

Stručný prehľad najdôležitejších informácií o vysokom školstve v roku 2023

(1) V roku 2023¹ bol celkový **počet evidovaných študentov** na verejných, súkromných a štátnych vysokých školách **137 680**, z toho **79 762** (57,93 %) žien. Počet študentov na verejných vysokých školách dosiahol 117 557, pričom podiel žien na týchto školách v roku 2023 dosiahol 57,60 %; v prípade doktorandského štúdia bol tento podiel 47,75 %. Súkromné školy v roku 2023 navštevovalo 16 072, z čoho počet študentiek dosiahol úroveň 51,22 %. Štátne školy navštevovalo celkovo 4 051 študentov, z čoho 57,25% tvorili ženy.

(2) Celkovo medziročne počet študentov na verejných, súkromných a štátnych vysokých školách **narástol o 1 512** (1,1 %) **študentov**, pričom v porovnaní s predchádzajúcim rokom sa o 270 zvýšil počet študentov na verejných vysokých školách, o 148 narástol počet študentov na štátnych vysokých školách a o 1 094 narástol počet študentov na súkromných vysokých školách. Počet študentov iného štátneho občianstva sa pritom medziročne zvýšil o 3,28 % z 21 216 na 21 912 (celkom o **696** študentov).

(3) Najviac študentov verejných vysokých škôl v prvých dvoch stupňoch študovalo v spoločenských vedách (47,28 %).

(4) V priebehu roka 2023 **riadne ukončilo vysokoškolské štúdium** na verejných a súkromných vysokých školách **35 006 študentov**, z toho 21 520 žien (61,48 %), čo predstavuje medziročný **pokles u všetkých absolventov o 1,35 %** (478 absolventov). V absolútnych číslach bol najvýraznejší pokles počtu absolventov verejných vysokých škôl druhého stupňa v dennej forme (384 absolventov), pričom na rovnakom stupni v externej forme počet absolventov medziročne vzrástol o 281 študentov.

(5) Celkovo bolo na verejných, súkromných a štátnych (okrem AOS) vysokých školách v prvom stupni, v spojenom prvom a druhom stupni podaných **92 252 prihlášok**, čo predstavuje medziročný nárast o 4 008 prihlášok. Slovenskí uchádzači o štúdium podali 71 436 prihlášok a zahraniční študenti 20 816 prihlášok. O štúdium sa uchádzalo celkovo **40 306 uchádzačov - občanov SR**, čo predstavuje medziročný nárast o 3 035 uchádzačov (v prípade žien bol zaznamenaný nárast o 1 951 uchádzačiek na celkový počet 23 209 uchádzačiek). V roku 2023 bolo prijatých na štúdium 34 710 uchádzačov - občanov SR. Z celkovo 60 045 úspešných prijímacích konaní sa na štúdium zapísalo **39 413 uchádzačov** (medziročný nárast o 3,79 %), z čoho 30 547 tvorili zápisy slovenských uchádzačov a 8 575 tvorilo zápisy cudzincov.

(6) **Priemerný plat zamestnanca** verejnej vysokej školy zo štátneho rozpočtu bol v roku 2023 **1 716,50 €**, čo je o 7,8 % viac ako v roku 2022. Priemerný plat vysokoškolského učiteľa verejnej vysokej školy zo štátneho rozpočtu bol v roku 2023 na úrovni **2 074,30 €**, čo je o 8,5 % viac ako v roku 2022. A v rovnakom roku bol priemerný plat profesora verejnej vysokej školy financovaný zo štátneho rozpočtu vo výške **2 852,40 €**, čo predstavuje nárast o 5,82 %.

(7) Veková štruktúra profesorov a docentov verejných vysokých škôl sa medziročne významne nezmenila. Medián veku vysokoškolského učiteľa vo funkcii profesora v decembri 2023 bol 61 rokov (v 2022 na úrovni 60 rokov).

(8) **V schválenom rozpočte na rok 2023** bola na vysokoškolské vzdelávanie, vedu a sociálnu podporu študentov vysokých škôl v kapitole ministerstva vyčlenená na bežné

¹ Počtom študentov v roku 2023 rozumieme počet študentov v akademickom roku 2023/2024 k 31.10.2023. Do celkového počtu sú započítaní aj študenti štátnych vysokých škôl, čomu sú prispôsobené aj medziročné porovnania.

výdavky suma **636 527 606 €**. Z uvedeného objemu finančných prostriedkov bola na bežné výdavky pre verejné vysoké školy vyčlenená suma v celkovej výške 628 399 397 €. **Podpora vedy a techniky** v rámci finančných prostriedkov vyčlenených na bežné výdavky pre vysoké školstvo v kapitole ministerstva v roku 2023 predstavovala sumu **191 319 264 €**.

(9) Verejné vysoké školy hospodária podľa rozpočtu výnosov a nákladov. **Celkové náklady** (vrátane odvodov a dane z príjmu) verejných vysokých škôl v roku 2023 **v hlavnej činnosti** predstavovali **948 844 181 €** a **celkové výnosy** verejných vysokých škôl v roku 2023 **v hlavnej činnosti boli 971 501 184 €**, čo predstavuje medziročné navýšenie o 114 607 054 €

(10) V roku 2023 skončilo s **kladným výsledkom hospodárenia** (hlavná a podnikateľská činnosť spolu) svoje hospodárenie **16 verejných vysokých škôl**. Hospodársky výsledok verejných vysokých škôl za rok 2023 v hlavnej činnosti bol zisk vo výške **22 831 538 €** a v podnikateľskej činnosti bol zisk v objeme **4 803 726 €**. Celkový hospodársky výsledok bol zisk v hodnote **27 635 264 €**.

(11) Správa a jej tabuľková príloha aj v tomto roku poskytuje ďalšie podrobné informácie o stave vysokého školstva v SR za rok 2023.

Časť I

1. Správa o činnosti vysokých škôl v roku 2023

(12) Prvá časť správy sa zameriava na hlavné činnosti verejných vysokých škôl v roku 2023 a podmienky, za ktorých tieto činnosti vykonávajú.

1.1 Právne podmienky

(13) V roku 2023 Národná rada SR schválila zákony:

- Zákon č. 286/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 422/2015 Z. z. o uznávaní dokladov o vzdelaní a o uznávaní odborných kvalifikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Novela zákona priniesla predovšetkým zmenu v oblasti regulovaných povolání, na ktoré je potrebné splniť určité kvalifikačné predpoklady stanovené právnymi predpismi. Medzi regulované povolania patria aj tie, pri ktorých je potrebné byť členom uznanej profesijnej organizácie a mať právo používať profesijné tituly. To znamená, že iba kvalifikované osoby, ktoré splnia určité predpísané podmienky, môžu vykonávať toto povolanie.

Vo vzťahu k regulovaným povolaniam predmetná novela upravuje podmienky uloženia kompenzačného opatrenia, pravidiel preskúmania odbornej kvalifikácie na účely poskytovania služieb, a taktiež ovládanie štátneho jazyka.

- Zákon č. 212/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 396/2012 Z. z. o Fonde na podporu vzdelávania v znení neskorších predpisov.

Rada fondu môže po tejto novele určiť aj skorší termín na doručenie žiadostí o pôžičku v prípade ak študent žiada o pôžičku na úhradu školného, ktoré je podmienkou zápisu na štúdium alebo do ďalšej časti štúdia. Taktiež upravuje podmienky splácania pôžičky dlžníkom, keď dlžník môže splatiť pôžičku a úroky alebo ich časť predčasne bez úhrady poplatkov alebo iných nákladov súvisiacich s predčasným splatením pôžičky alebo jej časti, ak tak urobí najskôr po začatí plynutia lehoty splatnosti.

Dopĺňa sa § 20a, ktorý v 5 odsekoch definuje pravidlá pre spracovanie a ďalšie používanie údajov získaných v procese udeľovania pôžičiek.

(14) V roku 2023 bolo vydaných niekoľko vykonávacích nariadení a predpisov, napríklad:

- Vyhláška MŠVVaŠ SR č. 26/2023 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 244/2019 Z. z. o sústave študijných odborov Slovenskej republiky, v ktorej sa dopĺňa príloha č. 2 „Skupiny odborov a zaradenie študijných odborov do nich“, mení sa taktiež opis študijného odboru Učiteľstvo a pedagogické vedy a pre všetky študijné obory sa pridala požiadavka na dosiahnutie príslušnej úrovne digitálnych zručností absolventov.

- Nariadenie Vlády SR č. 112/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 296/2010 Z. z. o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania, spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností v znení neskorších predpisov.

- Oznámenie MŠVVaŠ SR č. 379/2023 Z. z. MŠVVaŠ SR podľa § 92 ods. 3 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení

neskorších predpisov vydalo opatrenie z 21. septembra 2023 č. 2023/11282:4-A1810, ktorým sa ustanovuje suma maximálneho ročného školného na akademický rok 2024/2025.

- Oznámenie MZVaEZ SR č. 394/2023 Z. z., že 22. septembra 2023 bol v Kyjeve podpísaný Dodatok č. 1 k Programu spolupráce medzi Ministerstvom školstva Slovenskej republiky a Ministerstvom vzdelávania a vedy Ukrajiny v oblasti vzdelávania na roky 2005 – 2008 (oznámenie č. 1/2006 Z. z.).

- Oznámenie MZVaEZ SR č. 218/2023 Z. z., že 25. novembra 2019 bol v Paríži prijatý Globálny dohovor UNESCO o uznávaní kvalifikácií týkajúcich sa vysokoškolského vzdelávania. Dohovor nadobudol platnosť 5. marca 2023 a týmto dňom nadobudol platnosť aj pre Slovenskú republiku.

1.2 Poskytovatelia vysokoškolského vzdelávania

(15) V roku 2023 poskytovalo vysokoškolské vzdelávanie dvadsať verejných vysokých škôl, tri štátne vysoké školy a desať súkromných vysokých škôl.

(16) Okrem nich oprávnenie na poskytovanie vysokoškolského vzdelávania na území SR malo aj šesť zahraničných vysokých škôl, tri so sídlom v Českej republike (University College Prague – Vysoká škola mezinárodních vzťahů a Vysoká škola hotelová a ekonomická s.r.o., Vysoká škola NEWTON, a.s. a Vysoká škola logistiky o.p.s.), jedna so sídlom vo Francúzskej republike (INSTITUT SUPÉRIEUR SPÉCIALISÉ DE LA MODE - MOD'SPÉ Paris), jedna so sídlom v Poľskej republike (Collegium Humanum - Szkoła Główna Menedżerska) a jedna so sídlom v Maďarskej republike (Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem).

(17) Na základe novely zákona o vysokých školách z roku 2019 môžu vysoké školy od 1. 7. 2019 zakladať záujmové združenie právnických osôb – konzorcium vysokých škôl na účel spoločného postupu pri tvorbe študijných programov, vytvárania spoločných študijných programov, spoločného postupu v prijímacom konaní, spoločného uskutočňovania výskumnej, vývojovej alebo inej tvorivej činnosti alebo spoločného zabezpečovania možností stravovania a ubytovania pre študentov, pričom zápis takto vytvorených právnických osôb vykonáva ministerstvo. V roku 2023 evidujeme pôsobenie jedného konzorcia pod názvom Konzorcium slovenských vysokých škôl, ktorého zápis do registra konzorcií vysokých škôl vykonalo ministerstvo 22. 1. 2021.

(18) Jednotlivé vysoké školy spracovali svoje výročné správy o činnosti za rok 2023. Z niektorých z nich vyberáme nasledujúce informácie:

- Katedra porovnávacej religionistiky FiF UK zastrešovala významný objav, vykopávky a digitálnu rekonštrukciu nového mayského mesta Yax Balam v guatemalskom pralese. Výskum s využitím najnovších technológií a umelej inteligencie bol realizovaný v júli až septembri 2023 pod vedením prof. Milana Kováča v spolupráci s pražskou vedeckou nadáciou Neuron. Objav bol medializovaný po celom svete.

- Jesseniova lekárska fakulta UK a Univerzitná nemocnica v Martine zaviedli do vzdelávacieho a vedecko-výskumného procesu operačný robotický systém najnovšej generácie DaVinci Xi. Operácie systémom Da Vinci prinášajú pacientom viacero benefitov, najmä rýchlejšiu rekonvalescenciu po operačnom zákroku, s čím súvisí aj kratší čas hospitalizácie.

- Rektor TUKE podpísal memorandum o vytvorení Východoslovenského vesmírneho klastra. Cieľom vytvoreného klastra je efektívne prepájať zainteresované subjekty

vykonávajúce výskumno-vývojové, komerčné či propagačné aktivity v oblasti kozmických technológií a vytvárať podporný ekosystém pre vznik nových inovatívnych start-upov, prinášajúcich nové produkty a služby využívajúce vesmírne technológie.

- Ekonomická univerzita v Bratislave si udržala prestížnu medzinárodnú akreditáciu AACSB, ktorú získala v novembri 2021. Univerzita tak splnila jeden zo strategických cieľov stanovených v Dlhodobom zámere rozvoja na obdobie 2019 – 2027, a to: „profilovať univerzitu ako inštitúciu, spĺňajúcu národné a medzinárodné štandardy vo všetkých oblastiach činnosti“.

- Slovak Telekom spolu s partnermi SOVA Digital a Siemens na pôde TUKE uviedli prvú slovenskú privátnu 5G SA sieť, ktorá otvára nové technologické možnosti pre využitie v Priemysle 4.0. Privátna 5G SA sieť je technológia vytvorená pre použitie v uzavretom ekosystéme, t.j. v tomto prípade ju Slovak Telekom inštaloval na TUKE pre testovanie a vývoj inovatívnych riešení. Privátne 5G SA siete umožňujú firmám, aby si vytvorili vlastné komunikačné ekosystémy s vysokou spoľahlivosťou a bezpečnosťou.

- SPU bola v roku 2023 zaradená do jedného z najprestížnejších rebríčkov svetových univerzít The Times Higher Education World University Ranking 2024 (THE WUR 2024). Do rebríčka sa dostalo osem slovenských univerzít, spomedzi ktorých SPU obsadila 4. miesto. SPU taktiež získala prestížnu značku kvality v oblasti riadenia ľudských zdrojov HR Excellence in Research. Ocenenie udeľuje Európska komisia a znamená garanciu európskeho štandardu starostlivosti o zamestnancov, kvality pracovného prostredia, transparentnosti a otvorenosti výberového procesu.

- TnUAD slávnostne otvorila zrekonštruované priestory a predstavila inovované laboratóriá Centra pre funkčné a povrchovo funkcionalizované sklá, ktoré je známe pod akronymom FunGlass. Centrum FunGlass je jedným z desiatich centier excelentnosti, ktoré vznikli v roku 2017 v rámci programu Horizont 2020. Toto špičkové stredoeurópske centrum v oblasti výskumu skla a keramiky si postupne buduje pozíciu medzinárodne uznávaného excelentného centra výskumu v celoeurópskom meradle.

(19) V nadväznosti na zverejnené výsledky výzvy Erasmus+ Európskej komisie vyhlásenej v roku 2022, aj v roku 2023, päť slovenských vysokých škôl v roku 2023 rozvíjalo spoluprácu v rámci iniciatívy Európskych univerzít². Okrem týchto univerzít sa o získanie financovania projektov pokúšali spolu s partnermi ďalšie 3 vysoké školy (UMB, UNIZA, TRUNI), ktorých projekty boli Európskou komisiou vyhodnotené ako úspešné v roku 2024.

- Univerzita Komenského v Bratislave v roku 2023 pokračovala v činnosti člena európskej aliancie univerzít ENLIGHT. 31. 10. 2023 sa skončilo prvé projektové obdobie pre deväť zakladajúcich univerzít a spolu s novým pridruženým partnerom, Univerzitou v Berne – Švajčiarsko sa aliancia uchádzala o novú projektovú podporu z programu Erasmus+ na obdobie 2023 – 2027, ktorú úspešne získala. 1. 11. 2023 tak kontinuálne prešla do druhého projektového obdobia. Zároveň sa rieši projekt ENLIGHT RISE, ktorý získala aliancia ENLIGHT z programu Horizont 2020 s cieľom prehĺbenia výskumnej a vedeckej spolupráce v rámci aliancie.

² Európske univerzity predstavujú inštitucionálnu spoluprácu vysokých škôl v celej Európskej únii, Albánsku, Bosne a Hercegovine, Islande, Čiernej Hore, Nórsku, Severnom Macedónsku, Srbsku a Turecku. Táto iniciatíva sa zameriava na dlhodobú systematickú spoluprácu inštitúcií vysokoškolského vzdelávania v oblasti vzdelávania, výskumu a inovácií. Cieľom Európskej komisie je prostredníctvom prehĺbenia spolupráce prispieť k vytvoreniu Európskeho vzdelávacieho priestoru. Aliancie majú zvýšiť celkovú atraktivnosť a konkurencieschopnosť európskeho vysokoškolského vzdelávania. Bližšie informácie dostupné na <https://education.ec.europa.eu/sk/education-levels/higher-education/european-universities-initiative>

- Technická univerzita v Košiciach bola aj v roku 2023 súčasťou aliancie európskych univerzít ULYSSEUS. Európska komisia 3. júla 2023 oznámila schválenie pokračovania projektu Európskej univerzity Ulysseus s finančnou podporou vo výške 12,8 mil. € pre ďalšie štvorročné pôsobenie. Toto rozhodnutie posilňuje desať ročnú víziu našej Európskej univerzity, definitívne potvrdzuje rozšírenie na 8 partnerských univerzít (o univerzity v Münsteri a Čiernej Hore) a v neposlednom rade zabezpečuje konsolidáciu programov a štruktúr navrhnutých počas prvej fázy projektu.
- Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre získala finančné zdroje na pokračovanie aktivít vo svojej aliancii INVEST (Innovations of Regional Sustainability: European University Alliance). SPU spolupracuje v aliancii INVEST s University of Applied Sciences (Fínsko), University of Agribusiness and Rural Development (Bulharsko), University of Applied Sciences (Holandsko), University of Thessaly (Grécko).
- Slovenská technická univerzita v roku 2023 v rámci konzorcia EULiST získala spolu so svojimi partnermi projekt Európskej univerzity, ktorý začala realizovať v novembri 2023. V rámci konzorcia EULiST spolupracuje s Leibniz University Hannover, Nemecko, LUT (Fínsko), Univerzita Jönköping (Švédsko), Technická univerzita vo Viedni (Rakúsko), Národná technická univerzita v Aténach (Grécko), Vysoké učení technické v Brne (Česká republika), Univerzita Rey Juan Carlos (Španielsko), Univerzita v L'Aquila (Taliansko), Institut Mines-Télécom, (Francúzsko).
- Vysoká škola múzických umení spolu s partnermi v aliancii FilmEU+ 1. 11. 2023 oficiálne začala 4 ročný proces budovania Európskej Aliancie Univerzít FilmEU+. Ambíciou projektu FilmEU+ je spájať európske vysoké školstvo, ktoré sa venuje vzdelávaniu v oblastiach filmu a mediálnych umení. Aliancia má za cieľ vytvoriť pre študentov a študentky, ale aj pre zamestnancov a zamestnankyne budúcnosť, v ktorej je akademická pôda otvorenejšou, inovatívnejšou a viac medzinárodnou. Členstvo v Aliancii je výzvou pre celý multidisciplinárny umelecký akademický sektor, nakoľko svojou ambíciou sleduje zvýšenie konkurencieschopnosti, internacionalizáciu, interdisciplinárnu spoluprácu a budovanie excelentného vysokoškolského prostredia.
- V roku 2023 sa konzorcium EMERGE, ktorého participantom je aj Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, stabilizovalo v definitívnom počte 9 riadnych členov a koordináciou University of Limerick (Írsko). V dňoch 13. - 15. novembra 2023 sa v Bruseli stretli rektori 9 partnerských inštitúcií spolu s prorektormi pre internacionalizáciu a členmi riadiacej komisie konzorcia. Rektori diskutovali o strategickom smerovaní partnerstva a spoločne podpísali Dlhodobý zámer aliancie EMERGE. Aj keď v roku 2023 spoločný projekt nezískal dostatočný počet bodov na to, aby bol zaradený medzi financované, v 5. výzve Erasmus+ v roku 2024 bol už projekt aliancie EMEGRE vyhodnotený ako úspešný.
- Aliancia PIONEER podala opätovne v roku 2023 úspešný projekt Európskych univerzít prostredníctvom výzvy Erasmus+. Partneri sú: Žilinská univerzita v Žiline (SK), Université Gustave Eiffel (FR), Avans Hogeschool (NL), ISCTE – Instituto Universitário de Lisboa (PT), Laurea University of Applied Sciences (FI), Technische Hochschule Köln (DE), Universidad de Huelva (ES), Università Iuav di Venezia (IT), Univerzita Tomáše Bati ve Zlíne (CZ) a Bern University of Applied Science (CH) ako pridružený partner. Najväčším prínosom Aliancie PIONEER bolo spojiť a prepojiť 10 popredných národných inštitúcií, ktoré sa navzájom dopĺňajú. Poskytujú vzdelanie viac ako 130 000 študentom so 16 000 učiteľmi a zamestnancami rozmiestnenými v 34 kampusoch a 16 regiónoch.
- Vo februári 2023 bol opätovne podávaný projekt na vznik aliancie KreativEU, ktorej participantom bola aj Trnavská univerzita v Trnave. Hoci projekt dostal vysoké bodové ohodnotenie (107) schválený nebol. Posudzovatelia požiadali o doplnenie aliancie

univerzitami najmä zo severu a východu, preto v roku 2023 bola aliancia rozšírená celkom na 11 členov a ďalšími členmi sú University of Greifswald (Nemecko), Breda University of Applied Sciences (Holandsko), Opole University of Technology (Poľsko) a Södertörn University (Švédsko). Po tomto doplnení bol v roku 2024 projekt úspešne schválený.

1.3 Poskytovanie vysokoškolského vzdelávania

Systém vysokoškolského vzdelávania

(20) Vysoké školy boli povinné zosúladiť svoj vnútorný systém so zákonom o zabezpečovaní kvality a štandardmi pre vnútorný systém do 24 mesiacov od nadobudnutia ich účinnosti a o tejto skutočnosti boli povinné bezodkladne informovať agentúru. Všetky vysoké školy si tieto povinnosti v zákonnej lehote splnili. Po zosúladení boli vysoké školy do 31. decembra 2022 povinné požiadať agentúru o prvé posúdenie vnútorného systému. Všetkých 33 vysokých škôl si do 31. decembra 2022 splnilo povinnosť požiadať agentúru o prvé posúdenie vnútorného systému. Po doručení žiadostí agentúra skontrolovala ich úplnosť. Žiadosti troch vysokých škôl agentúra vyhodnotila ako neúplné a vyzvala školy na doplnenie podkladov k daným žiadostiam. Všetky tri školy v stanovenej lehote žiadosti doplnili. Následným uhradením poplatku za posúdenie vnútorného systému v zmysle schváleného sadzobníka poplatkov sa začali konania na všetkých 33 vysokých školách. Jedno konanie o posúdení vnútorného systému sa začalo koncom roka 2022, všetky ostatné konania sa začali v roku 2023.

(21) V oblasti internacionalizácie sa v roku 2023 úspešne ukončilo externé posudzovanie SAAVŠ zo strany Európskej asociácie pre zabezpečovanie kvality vysokoškolského vzdelávania (ENQA). Návšteva panelu expertov ENQA v sídle agentúry v marci 2023 bola poslednou etapou hodnotenia a vyústila do zverejnenia pozitívnej hodnotiacej správy. Na jej základe bola agentúra v decembri 2023 zapísaná do Európskeho registra zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania (EQAR). Bol tak dosiahnutý významný míľnik na ceste európskej integrácie agentúry a medzinárodného uznania jej procesov a postupov. Agentúra následne požiadala aj o plné členstvo v ENQA.

(22) S cieľom ďalšieho zvýšenia medzinárodnej prestíže, a tým aj prestíže vysokých škôl, sa agentúra rozhodla uchádzať o uznanie a registráciu v databáze Svetovej federácie pre lekárske vzdelávanie (World Federation for Medical Education – WFME). Zásadné kroky vedúce k tejto registrácii vrátane návštevy expertných posudzovateľov WFME sa udiali v novembri 2023.

(23) Vzhľadom na sústavu študijných odborov (platná od 1. 9. 2019) boli študijné programy uskutočňované v 48 študijných odboroch. Vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa je možné získať v niektorom zo 45 študijných odborov a vysokoškolské vzdelanie druhého alebo tretieho stupňa v niektorom zo 48 študijných odborov. V prípade troch študijných odborov nie je možné uskutočňovať študijné programy I. alebo II. stupňa samostatne, ale len študijné programy spájajúce prvý a druhý stupeň (farmácia, všeobecné lekárstvo a zubné lekárstvo). Naopak, v piatich študijných odboroch (logopédia a liečebná pedagogika, teológia, učiteľstvo a pedagogické vedy, fyzika a veterinárske lekárstvo) je možné okrem bakalárskych a magisterských programov vytvárať aj študijné programy spájajúce prvý a druhý stupeň.

(24) Vysoké školy v roku 2023 podali 2 žiadosti o akreditáciu študijných programov v odbore informatika (na 3. stupni) a ďalšie 2 žiadosti v odbore učiteľstvo a pedagogické vedy (na 1. stupni), 1 v odbore ekonómia a manažment (na 2. stupni), 1 v odbore kybernetika (na 2. stupni) a 1 v odbore potravinárstvo (na 2. stupni). Žiadne z týchto konaní nebolo v roku 2023 ukončené.

Študenti

(25) Po miernom náraste počtu novoprijatých študentov vysokých škôl v roku 2020 (občanov SR) bol v rokoch 2021 a 2022 zaznamenaný pokles novoprijatých študentov na prvý stupeň štúdia na verejných vysokých školách. V roku 2023 bol následne zaznamenaný nárast o 711 študentov (o 3,06 %). V roku 2023 bolo na prvý stupeň štúdia na súkromných vysokých školách prijatých 3245 študentov (nárast oproti roku 2022 o 28,5 %).

(26) Z hľadiska formy štúdia bol zaznamenaný nárast **podielu študentov v externej forme**, keď ich podiel na celkovom počte študentov **v roku 2023 stúpol na 18,29 %** (v roku 2022 to bolo 16,85 %).

(27) **Počet doktorandov** v dennej (3 344) aj externej (2 705) forme štúdia na verejných, súkromných a štátnych vysokých školách medziročne **poklesol o 129 študentov (o 2,09 %)**. V dennej forme štúdia bol na slovenských vysokých školách medziročný pokles o 92 doktorandov (o 2,68 %), v externej forme bol zaznamenaný pokles o 37 študentov (o 1,35 %). Na verejných vysokých školách bol počet študujúcich v doktorandskom štúdiu v porovnaní s predchádzajúcim rokom nižší o 100 (medziročný pokles o 1,80 %), na súkromných vysokých školách sa ich počet medziročne znížil o 49 (12,93 %) a v prípade štátnych vysokých škôl bol zaznamenaný medziročný nárast počtu doktorandov o 20 (8,44 %). Podiel doktorandov na celkovom počte študentov predstavoval 4,35 %.

(28) **Počet cudzincov** študujúcich v SR (21 912) medziročne **vzrástol o 696 študentov**, ich podiel na celkovom počte študentov sa zvýšil o 0,34 percentuálneho bodu (na 15,92 %). Ženy boli medzi zahraničnými študentmi zastúpené 50,29 % podielom, pričom v prípade súkromných vysokých škôl ich podiel v rámci zahraničných študentov dosiahol 57,67 %.

(29) **Spolu 50,34 % zo všetkých študentov prvého a druhého stupňa na slovenských vysokých školách študovalo spoločenské vedy**. Rovnako aj v prípade doktorandského štúdia je najviac doktorandov v spoločenských vedách (29,44 %). V rámci súkromných vysokých škôl v spoločenských vedách študovalo 72,90 % študentov (prvý a druhý stupeň). Takmer vo všetkých skupinách odborov mali medzi študentami ženy vyššie zastúpenie ako muži. Výnimku predstavovali iba technické vedy a náuky (28,36 %) a prírodné vedy, matematické vedy, informatické vedy a kybernetické vedy (29,76 %). Najvýraznejšiu prevahu mali ženy v prípade lekárskeho a zdravotníckeho štúdia (74,18 %).

(30) V rámci spoločenských vied a náuk na prvých dvoch stupňoch denného vysokoškolského štúdia na verejných vysokých školách tvorili najväčší podiel študenti ekonomických vied (31,27 %); v prípade externého štúdia dosiahol podiel ekonomických vied 22,18 %. Na súkromných vysokých školách v rámci spoločenských vied a náuk na prvých dvoch stupňoch denného štúdia tvorili najväčší podiel rovnako ekonomické vedy (47,92 %), avšak v prípade externého štúdia dominovali študijné programy zo skupiny spoločenských a behaviorálnych vied (70,46 %). Najväčšie zastúpenie z tejto skupiny mali študijné programy zamerané na sociálnu prácu, ktorých podiel na celkovom počte externých študentov I. a II. stupňa vysokoškolského štúdia predstavoval 40,04 %.

(31) **Na siedmich verejných vysokých školách študovala viac ako polovica (55,00 %) študentov**, pričom 32,64 % všetkých študentov študovalo na troch vysokých školách (UK Bratislava, TU Košice a STU Bratislava). Najväčší podiel doktorandov z počtu študentov vysokej školy mali AOZ Liptovský Mikuláš (11,27 %), AU Banská Bystrica (9,20 %), UK Bratislava (8,06 %). Najmenší podiel doktorandov z počtu študentov z verejných vysokých škôl mala UMB Banská Bystrica (2,11 %). Najväčší podiel doktorandov z počtu študentov zo súkromných vysokých škôl mala VŠ Danubius v

Sládkovičove (8,04 %). Najväčší podiel študentov cudzincov mala Technická univerzita v Košiciach (39,47 %).

(32) Z hľadiska vekovej štruktúry o niečo viac než **tri pätiny (64,44 %) študentov v dennej forme** štúdia v prvých dvoch stupňoch vysokoškolského vzdelávania boli vo veku **do 22 rokov** (vrátane). V prípade externej formy štúdia necelé dve tretiny (65.59 %) študentov na prvých dvoch stupňoch boli starších ako 27 rokov (vrátane). V dennej forme štúdia, 58.42% doktorandov mali vek do 27 rokov (vrátane), v externej forme štúdia bolo až 84,9 % doktorandov vo veku nad 29 rokov.

(33) V priebehu roka 2023 **riadne skončilo** vysokoškolské štúdium (prvý až tretí stupeň) **35 006 absolventov** (medziročný pokles o 478 absolventov), z nich 19 207 (54,87 %) v spoločenských vedách. V rámci lekárskeho štúdia a zdravotníckych vied skončilo štúdium 4 478 študentov (12,79 %) a v rámci technických vied to bolo spolu 4 173 študentov (11,92 %). Absolventi doktorandského štúdia tvorili 3,67 % z počtu všetkých absolventov.

(34) V roku 2023 bolo do centrálneho registra záverečných a kvalifikačných prác zaslaných celkom 39 712 záverečných prác v prvom, druhom a treťom stupni vysokoškolského vzdelávania, z toho bolo 19 597 bakalárskych prác, 16 937 diplomových prác a 1 310 dizertačných prác. Obhájaných záverečných prác bolo v roku 2023 v prvom, druhom a treťom stupni vysokoškolského vzdelávania celkom 33 659. Z celkového počtu záverečných prác bola prevažná väčšina predložená v slovenskom jazyku (85 %), časť v anglickom jazyku (5,6 %), v českom jazyku (2 %), v maďarskom jazyku (1,7 %), v nemeckom jazyku (0,27 %) a v inom jazyku (0,74 %). Rozdiel v počte zaslaných záverečných prác do centrálneho registra záverečných prác a počtom obhájaných prác tvoria neobhájané práce, neskôr obhajované práce, prípadne obhájené práce, ktoré neboli následne potvrdené zo strany vysokej školy.

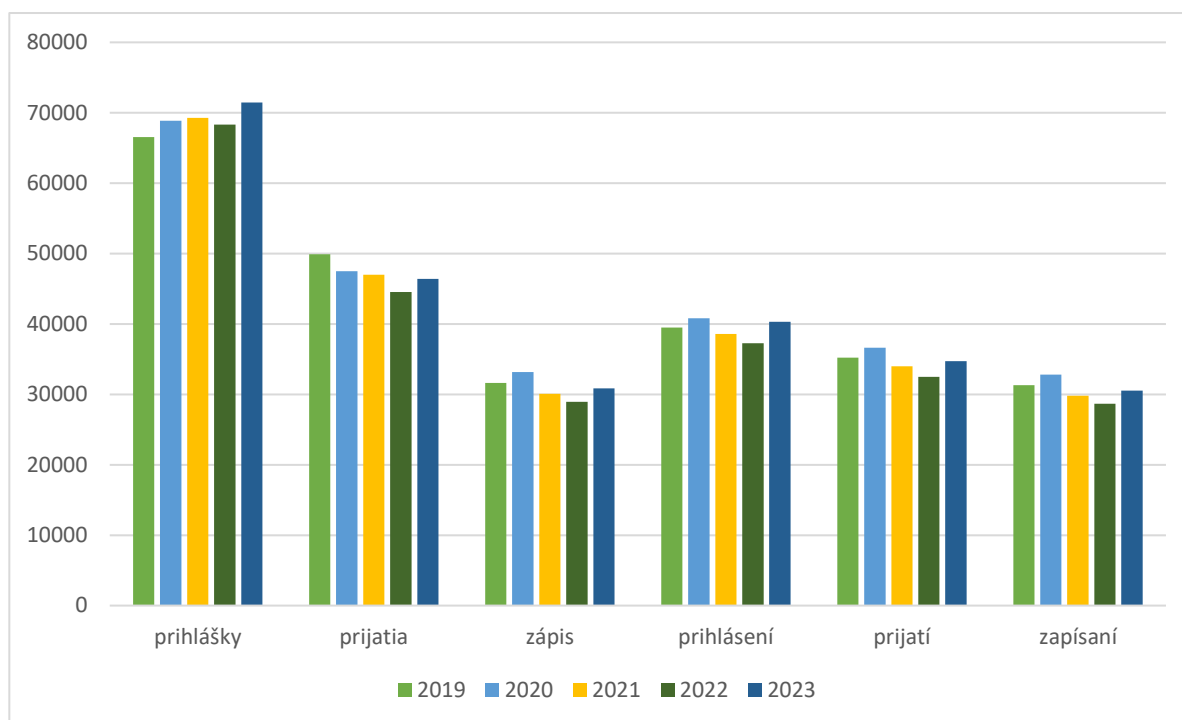
(35) Podľa údajov Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny SR bolo do **evidencie uchádzačov o zamestnanie** v decembri 2023 zo všetkých vysokých škôl zaradených **1 185 absolventov vysokých škôl³**, čo predstavovalo o 117 menej oproti roku 2022. Z týchto uchádzačov o zamestnanie bolo 862 absolventov druhého stupňa a 321 absolventov prvého stupňa vysokoškolského štúdia. Z celkového počtu uvedených evidovaných uchádzačov o zamestnanie bolo 4,30 % v evidencii viac ako 12 mesiacov. Najviac absolventov z evidovaných uchádzačov o zamestnanie bolo v evidencii sedem až deväť mesiacov (46,41 %).

(36) Podrobnejšie údaje o študentoch a absolventoch sú uvedené v tabuľkovej prílohe, **v tabuľkách č. 1 až 5.**

Prijímacie konanie na 1. stupeň

(37) O štúdium na vysokej škole v prvom stupni, v spojenom prvom a druhom stupni sa uchádzalo 40 306 uchádzačov - občanov SR, čo je medziročný nárast o 3 035 uchádzačov (v prípade žien o 1 951 na celkovo 23 209). Slovenskí uchádzači o štúdium podali 71 436 prihlášok (v prípade žien 43 162). Celkovo spolu s cudzincami bolo podaných 92 252 prihlášok, čo predstavuje medziročný nárast o 4 008 prihlášok.

³ Za absolventa - uchádzača o zamestnanie sa považujú len absolventi z dennej formy štúdia a len do veku 25 rokov. Absolvent mohol ukončiť štúdium aj v predchádzajúcom roku.

Graf č. 1 - Vývoj počtu prihlášok, prijatí a zápisov, prihlásených (fyzické osoby), prijatých (fyzické osoby) a zapísaných (fyzické osoby) – fyzická osoba je za všetky školy zohľadnená len raz, aj keď sa zúčastnila viacerých prijímacích konaní

(38) V roku 2023 sa z každých 100 prijatých slovenských uchádzačov nezapísalo na štúdium dvanásť. Celkovo bolo prijatých na štúdium v prvom stupni, v spojenom prvom a druhom stupni **34 710 uchádzačov** - občanov SR a **zapísalo sa 30 547 uchádzačov**. Zo všetkých úspešných prijímacích konaní (60 045) sa zápisom skončilo **39 413** (medziročný nárast o 3,79 %), z toho 30 838 bolo zápisov uchádzačov - občanov SR a 8 575 bolo zápisov cudzincov.

(39) Podľa sústavy študijných odborov SR najviac slovenských uchádzačov v počte 22 460 podalo prihlášku na štúdium spoločenských vied, z nich 84,29 % bolo na štúdium prijatých a zapísalo sa 15 887 uchádzačov, čo je 83,92 % z prijatých uchádzačov na študijné programy patriace do tejto skupiny študijných odborov. V prípade žien bolo na štúdium prijatých 19 748 uchádzačiek a zapísalo sa 17 265 uchádzačiek. Najviac, 14 305 uchádzačiek, podalo prihlášku na štúdium spoločenských vied, z nich 84,69 % bolo na štúdium prijatých a zapísalo sa 10 062 uchádzačiek, čo je 83,05 % z prijatých žien na študijné programy patriace do tejto skupiny študijných odborov.

(40) Najväčšia skupina uchádzačov o vysokoškolské štúdium mala **menej ako 20 rokov** (vrátane) a tvorila 64,74 % uchádzačov, v prípade **dennej formy štúdia 74,44 % uchádzačov**. Maturujúci v roku 2023 tvorili 56,41 % uchádzačov (v dennej forme štúdia 66,74 %; v externej forme 11,89 %).

(41) Podľa štatistických údajov v školskom roku 2022/2023 absolvovalo strednú školu s maturitou 37 354 žiakov (z toho 19 086 žien). O štúdium na vysokej škole v SR sa uchádzalo 61,34 % všetkých absolventov stredných škôl (z toho 68,57 % absolventiek). Na štúdium na vysokej škole v SR sa zapísalo 48,56 % maturujúcich v školskom roku 2022/2023 (v prípade žien 54,09 % maturantiek).

Prijímacie konanie na 2. stupeň

(42) V roku 2023 bolo podaných **16 038 prihlášok** na štúdium na vysokej škole⁴ v študijných programoch **druhého stupňa v dennej forme** a 3 334 v externej forme štúdia. To predstavuje o 606 podaných prihlášok menej ako v roku 2022, z toho o 494 menej na dennú formu a o 112 menej na externú formu. O štúdium sa uchádzalo 17 048 občanov SR, **prijatých bolo 15 908 uchádzačov (93,31 %)** a na štúdium sa **zapísalo 14 817 uchádzačov (93,14 % z prijatých)**. Ženy podali 9 303 prihlášok na štúdium na vysokej škole v študijných programoch druhého stupňa v dennej forme a 2 386 v externej forme štúdia. O štúdium sa uchádzalo 10 110 občanok SR, prijatých bolo 9 450 (93,47 %) a na štúdium sa zapísalo 8 698 uchádzačiek (92,04 % z prijatých).

(43) Takmer tri štvrtiny (73,36 %) prihlášok podali absolventi bakalárskeho štúdia na tej istej vysokej škole. Najmenší podiel prihlášok absolventov bakalárskeho štúdia z inej vysokej školy mala medzi verejnými vysokými školami UJS Komárno (5,14 %).

(44) Z uchádzačov o štúdium v druhom stupni získalo 84,31 % z nich vysokoškolské vzdelanie v prvom stupni v roku 2022. Z hľadiska zápisu na štúdium druhého stupňa predstavovali **absolventi z roku 2023** z celkového počtu zapísaných **85,76 %**.

(45) Podrobnejšie údaje sú uvedené v **tabuľkách č. 6 až 9**.

Dostupnosť štúdia pre občanov so špecifickými potrebami

(46) V roku 2023 pokračovala vo svojej činnosti Rada ministra školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky na podporu štúdia študentov so špecifickými potrebami ako konzultačný orgán, v ktorej sú zastúpení predstavitelia akademickej obce, neziskového sektora a ministerstva. V roku 2023 boli zabezpečené pre koordinátorov vysokých škôl vzdelávacie aktivity prostredníctvom podporných centier na UK Bratislava a TU Košice. Taktiež bola na zabezpečenie podporných služieb študentov so špecifickými potrebami verejným vysokým školám rozpísaná suma 700 000 €, rovnako ako v roku 2022. V rozpise sa zohľadnili jednotlivé špecifické potreby, ktoré boli začlenené do niekoľkých kategórií zohľadňujúc predpokladanú finančnú náročnosť zabezpečenia podpornej služby (od 325 € v prípade chronicky chorých študentov po 5 400 € v prípade nepočujúcich a nedoslýchavých študentov).

Vysokoškolská mobilita

(47) V rámci mobility výzvy programu Erasmus+ podalo v roku 2023⁵ žiadosť v Kľúčovej akcii 1 – Vzdelávacia mobilita jednotlivcov 31 vysokých škôl a konzorcium WorkSpace Europe. V programovom období 2021-2027 je už jednotné trvanie projektov v dĺžke 26 mesiacov. Projekty začínajú od 1. júna daného roku výzvy a končia k 31. júlu 2024. K dátumu 8. 7. 2024 vycestovalo prostredníctvom tohto programu 2 513 študentov na študijný pobyt v priemernej dĺžke 105 dní a 1 630 študentov na pracovnú stáž do podnikov v priemernej dĺžke 77 dní. Spolu vycestovalo 4 143 študentov. Najviac študentov vyslala UK Bratislava (866).

⁴ Sú započítaní len občania SR. V počte sú aj prihlášky na štátne vysoké školy s výnimkou AOS s necivilným vysokoškolským štúdiom.

⁵ Výzvy sú vyhlasované každý rok a školy sa do nich zapájajú každoročne, dochádza vždy k prelínaniu oprávneného obdobia projektov z dvoch výziev. Z tohto dôvodu vychádzajú štatistiky v rámci programu Erasmus+ z údajov z oprávneného obdobia projektov a nie z údajov z akademického roku.

(48) Priemerný mesačný grant študenta na štúdium bol na úrovni 554 € (priemerný celkový grant predstavoval 2 104 €) a na stáž 817 € (priemerný celkový grant predstavoval 2 082 €)⁶. Najviac študentov vycestovalo na štúdium do Českej republiky (472), do Poľska (229) a do Španielska (208). Najviac študentov vycestovalo na stáž do Českej republiky (649), do Nemecka (106), Španielska a Poľska (zhodne po 98).

(49) V rámci prebiehajúcich projektov z Výzvy 2022 (k 8. 7. 2024) vycestovalo prostredníctvom programu Erasmus+ 3 293 pracovníkov vysokých škôl za účelom výučby (1 332) alebo školenia (1 961).

(50) V rámci Výzvy 2022 predstavoval počet prichádzajúcich študentov 2 529 mobilit, z toho na účely štúdiá to bolo 1 962 študentov a na účely stáže 567 študentov. Najviac študentov prijala UK Bratislava (573), STU Bratislava (248), EU Bratislava (214), PU Prešov (142) a ŽU Žilina (134). Študenti prišli na štúdium alebo stáž najčastejšie z týchto krajín: Španielsko (481), Francúzsko (307), Poľsko (263), Česko (241) a Taliansko (180).

(51) V roku 2023 vycestovalo prostredníctvom Národného štipendijného programu 16 študentov, 67 doktorandov a 30 postdoktorandov s trvalým pobytom na Slovensku. Naopak, na štipendijný pobyt v SR prišlo 144 študentov, 49 doktorandov a 168 vysokoškolských učiteľov a výskumných alebo umeleckých pracovníkov zo zahraničia. Priemerná dĺžka pobytu bola u vyslaných študentov a doktorandov štyri mesiace a u postdoktorandov štyri a pol mesiaca. V prípade študentov bola priemerná mesačná výška poskytnutého štipendia 800 €, v prípade doktorandov 1 250 € a postdoktorandov 1 200 €. V prípade prijatých študentov v roku 2023 bola priemerná dĺžka ich pobytu na Slovensku päť mesiacov, v prípade doktorandov a vysokoškolských učiteľov šesť mesiacov. V priemere bolo prichádzajúcim štipendistom poskytnuté štipendium v mesačnej výške 500 € pre študentov, 890 € pre doktorandov a 1 200 € pre vysokoškolských učiteľov.

(52) Národná kancelária pre multilaterálny program CEEPUS na Slovensku spracovala v akademickom roku 2022/2023 cca 660 žiadostí prichádzajúcich štipendistov, z ktorých okolo 90 bolo v kategórii freemover. Niektoré z prihlášok boli zrušené žiadateľmi a iné zrušené/zamietnuté Národnou kanceláriou, ak neboli splnené podmienky na ich schválenie. V akademickom roku 2022/2023 vysoké školy prijali celkovo 618 prichádzajúcich štipendistov v rozsahu 391,66 štipendijných mesiacov. Národná kancelária v akademickom roku 2022/2023 spracovala cca 790 žiadostí odchádzajúcich štipendistov, z ktorých približne 100 bolo v kategórii freemover. Z pôvodne spracovaných mobilit bolo nakoniec zo Slovenska na mobility v rámci programu vyslaných 551 štipendistov v rozsahu 526,28 štipendijných mesiacov.

(53) Ministerstvo poskytlo v rámci schváleného rozpočtu na činnosť Študentskej rady vysokých škôl dotáciu v celkovej výške, 13 283 €, pričom finančné prostriedky na cestovné náhrady boli stanovené vo výške 8 000 €. Ministerstvo si tým splnilo svoje zákonné povinnosti vyplývajúce z § 107 ods. 7 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Na základe tejto zmluvy ministerstvo v roku 2023 nevyčlenilo ďalšie finančné prostriedky na úhradu cestovných nákladov jednotlivým vysokým školám.

1.4 Zamestnanci vysokých škôl

(54) **Počet zamestnancov verejných vysokých škôl** v roku 2023 zo zdroja štátny rozpočet bol ku dňu 31. 12. vo výške **17 486,7**. Z toho vysokoškolskí učitelia tvorili 49,6 %, výskumní

⁶ Rozdelenie krajín podľa výšky životných nákladov a im príslušné granty sú dostupné na: https://www.erasmusplus.sk/erasmus_2021_2027/mam-projekt/2024/ka131/2024_priloha3_HED_131.pdf

pracovníci 7,1 % a ostatní zamestnanci (administratíva, prevádzka, a pod.) tvorili 43,3 % zamestnancov.

(55) **Priemerný plat zamestnanca** verejnej vysokej školy zo štátneho rozpočtu bol v roku 2023 vo výške **1 716, 50 €**, čo predstavuje medziročný **nárast o 7,8 %**. Priemerné platy zamestnancov verejných vysokých škôl zo boli v roku 2023 v rozpätí od 1 498,30 € na Slovenskej poľnohospodárskej univerzite v Nitre do 2 013,10 € na Technickej univerzite v Košiciach. Priemerná nominálna mzda v národnom hospodárstve v roku 2023 bola 1 569 €⁷, čo predstavuje medziročný nárast o 10,6 %.

(56) Priemerný plat učiteľa verejnej vysokej školy v roku 2023 bol zo zdroja štátny rozpočet vo výške 2 074,30 €, čo predstavuje medziročný nárast o takmer 8,5 %. Priemerný plat profesorov zo zdroja štátny rozpočet na verejných vysokých školách v roku 2023 bol 2 852,40 € (nárast o 5,82 %). Priemerný plat docentov zo zdroja štátny rozpočet v roku 2023 bol 2 227,50 € (nárast o takmer 8 %). **Priemerný plat profesorov v pomere k priemernému platu vysokoškolských učiteľov bol na úrovni 1,375 násobku.** Pomer priemerného platu vysokoškolského učiteľa k priemernému platu zamestnanca verejných vysokých škôl bol na úrovni 1,21 násobku.

(57) **Priemerný plat výskumných pracovníkov**⁸ na verejných vysokých školách zo zdroja štátny rozpočet dosiahol v roku 2023 výšku **1 893,80 €**. V porovnaní s priemerným platom z roku 2022 ide o **6,43 % nárast**.

(58) **Priemerný plat neučiteľských pracovníkov**⁹ na verejných vysokých školách zo zdroja štátny rozpočet dosiahol v roku 2023 výšku **1 278 €**. V porovnaní s priemerným platom z roku 2022 ide o **6,62 % nárast**.

(59) V roku 2023 bol podiel tvorivých pracovníkov (vysokoškolskí učitelia, výskumní a umeleckí pracovníci) 56,66 % na celkovom počte zamestnancov verejných vysokých škôl. Najnižší podiel tvorivých pracovníkov 44,92 % mala UVLF Košice, najvyšší podiel 69,76 % mala Katolícka univerzita v Ružomberku. Zamestnanci vo funkcii **profesora tvorili 16,51 % na počte vysokoškolských učiteľov** verejných vysokých škôl. Najvyšší podiel vysokoškolských učiteľov vo funkcii profesora mala UJS Komárno, a to 24,31 % (podiel učiteľov vo funkcii docenta bol na tejto vysokej škole 30,31 %), naopak najnižší podiel vysokoškolských učiteľov z verejných vysokých škôl vo funkcii profesora mala VŠVU Bratislava (10,01 %).

(60) Najnižší počet študentov na počet vysokoškolských učiteľov mali TU Zvolen (9,33), UVLF Košice (10,58) a UPJŠ Košice (11,87) bez zohľadnenia umelecky orientovaných vysokých škôl. Najvyšší počet študentov na jedného vysokoškolského učiteľa mala Trnavská univerzita v Trnave (20,75). Najmenej študentov na jedného vysokoškolského učiteľa vo funkcii profesor, bez zohľadnenia umelecky orientovaných vysokých škôl, pripadá na Technickú univerzitu vo Zvolene (51,65).

(61) Vysoké školy v roku 2023 vypísali 2549 výberových konaní na obsadenie miesta vysokoškolského učiteľa (z toho 273 na funkciu profesora a 530 na funkciu docenta). V **1 847 (62,46 %) výberových konaniach obsadili danú pozíciu uchádzači opätovne**.

(62) V roku 2023 prezidentka SR vymenovala na základe návrhov vysokých škôl spolu **112 profesorov**, z toho 44 žien. Priemerný vek vymenovaných profesorov sa zvýšil na 51,68

⁷ Zdroj: Štatistický úrad SR

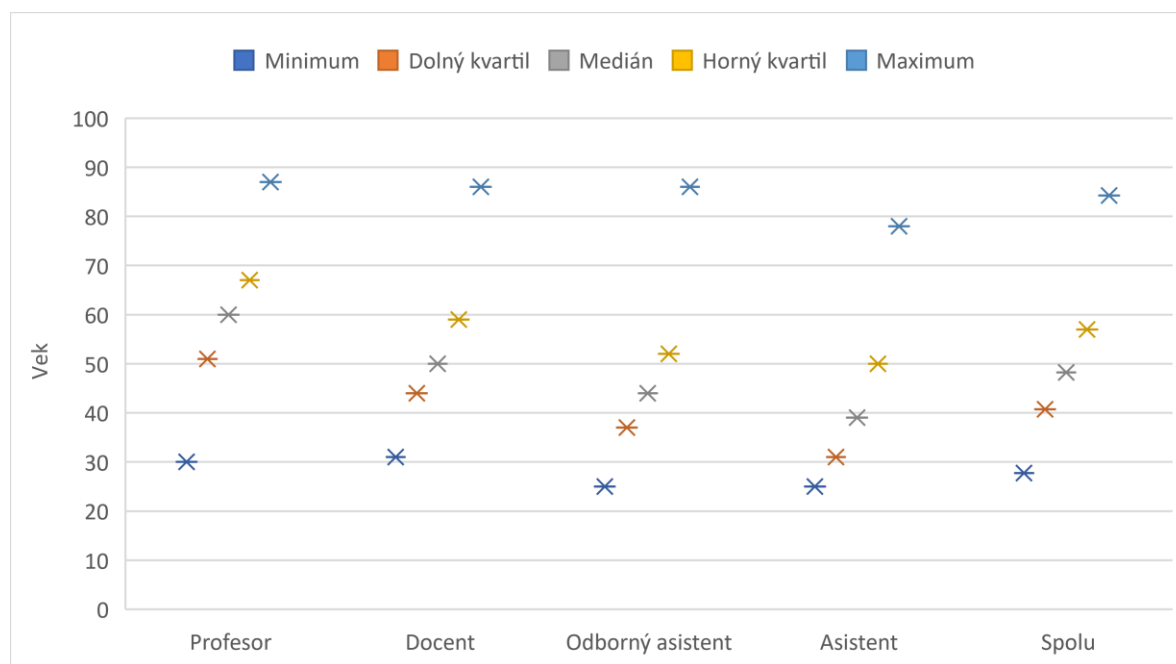
⁸ V rámci vykazovania sa v kategórii výskumných pracovníkov uvádzajú aj zamestnanci bez vysokoškolského vzdelania, ktorí sa podieľajú na výskumnej činnosti, resp. pri nej asistujú.

⁹ V rámci vykazovania neučiteľských pracovníkov sa uvádzajú zamestnanci, ktorí sa nepodieľajú na pedagogickej a výskumnej činnosti.

rokov (v roku 2022 to bolo 51,60 rokov). Najstarší vymenovaný profesor bol vo veku 70 rokov, najmladší vymenovaný profesor bol vo veku 37 rokov. Najviac vymenovaných profesorov bolo navrhnutých z UK Bratislava (20), UKF Nitra (13) a UMB Banská Bystrica (10).

(63) Podľa údajov z registra zamestnancov vysokých škôl k 31.12.2023 najstarší vysokoškolský učiteľ vo funkcii profesor mal na vysokých školách (vrátane štátnych) vek 87 rokov, najmladší 37 rokov. Menej ako 52 rokov má štvrtina vysokoškolských učiteľov vo funkcii profesor, **medián veku bol 61 rokov** a štvrtina vysokoškolských učiteľov vo funkcii profesor mala vek viac ako 67 rokov¹⁰.

(64) Vek vysokoškolských učiteľov vo **funkcii docent** bol od 30 do 86 rokov. Štvrtina vysokoškolských učiteľov vo funkcii docent má vek do 44 rokov, **medián veku bol 49 rokov** a štvrtina mala viac ako 59 rokov.

Graf č. 2 - Veková štruktúra vysokoškolských učiteľov vysokých škôl (vrátane štátnych) (minimálny vek, prvý kvartil, medián, tretí kvartil a maximálny vek), zdroj: Register zamestnancov vysokých škôl

(65) Podľa stavu k 31. 12. 2023 počet fyzických osôb zamestnaných na vysokých školách (vrátane súkromných a štátnych) ako vysokoškolský učiteľ alebo výskumný/umelecký pracovník medziročne poklesol (vrátane počtu zamestnancov mimo pracovného pomeru, pričom sa nezohľadňuje výška úväzku). V rámci zamestnancov v pracovnom pomere v roku 2023 bol zaznamenaný pokles v prípade funkčných miest profesorov o 15 osôb a nárast o 16 osôb bol zaznamenaný v prípade docentov. Počet vedeckých pracovníkov sa medziročne znížil o 50 osôb a počet lektorov o 109 osôb. K poklesu v rámci zamestnancov v pracovnom pomere došlo v prípade odborných asistentov, kde sa počet fyzických osôb v tejto funkcii znížil medziročne o 109 osôb a v prípade asistentov nastal nárast o 5 osôb.

(66) Prezidentka Slovenskej republiky vymenovala v roku 2023 jednu rektorku a sedem rektorov verejných vysokých škôl (TUKE, PU, VŠMU, UPJŠ, UVLF, EU, UK a VŠVÚ), dvoch rektorov súkromných vysokých škôl (VŠMPISM a VŠBM) a jedného rektora štátnej vysokej školy (AOS). Prezidentka Slovenskej republiky v roku 2023 odvolala jednu rektorku štátnej vysokej školy (APZ).

¹⁰ Nezohľadňuje sa výška úväzku príslušného vysokoškolského učiteľa.

(67) Slovenská komisia pre vedecké hodnosti (ďalej len „SKVH“), poradný orgán ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR na rozhodovanie o otázkach týkajúcich sa udeľovania najvyššej vedeckej hodnosti doktora vied „DrSc.“, prerokovala v roku 2023 celkovo 17 návrhov na obhajobu vedeckej hodnosti doktora vied (čo je o 9 viac ako v predchádzajúcom roku). Z návrhov, ktoré SKVH odporučila na obhajobu, boli v roku 2023 vedeckými radami vysokých škôl a Slovenskej akadémie vied na Slovensku udelené 4 vedecké hodnosti doktora vied „DrSc.“, čo je o 13 menej ako v prechádzajúcom roku.

(68) Podrobnejšie údaje týkajúce sa zamestnancov vysokých škôl sú uvedené v **tabuľkách č. 10, 11a, 11b, 11c a 12**.

1.5 Vysokoškolská veda a technika

(69) Vysoké školy získali v roku 2023 finančné prostriedky na uskutočňovanie výskumu a vývoja zo štátneho rozpočtu takmer výlučne prostredníctvom kapitoly ministerstva. Získavali ich ako inštitucionálnu formu podpory výskumu a vývoja v rámci rozpočtového programu 077 – Vysokoškolské vzdelávanie a veda, sociálna podpora študentov vysokých škôl a tiež ako účelovú formu podpory na základe súťaže s ostatnými subjektmi zaoberajúcimi sa výskumom a vývojom z Agentúry na podporu výskumu a vývoja (ďalej „APVV“).

Podprogram Vysokoškolská veda a technika

(70) V rámci podprogramu 077 12 – Vysokoškolská veda a technika bola v roku 2023 ministerstvom podporovaná oblasť:

- a) prevádzky a rozvoja infraštruktúry pre výskum a vývoj,
- b) základného výskumu prostredníctvom vnútorného grantového systému VEGA,
- c) aplikovaného výskumu pre rezort školstva prostredníctvom vnútorného grantového systému KEGA.

(71) Na prevádzku a rozvoj infraštruktúry pre výskum a vývoj bolo z dotácie pre verejné vysoké školy v roku 2023 vyčlenených **173 669 264 €**, t.j. rozpočet vyšší o **11 759 408 €** ako v roku 2022. Spôsob rozpisu finančných prostriedkov je uvedený v časti 2.1.

(72) Na podporu projektov základného výskumu prostredníctvom grantovej schémy **VEGA** bolo v roku 2023 na verejné vysoké školy **rozpísaných 12 733 908 €¹¹** (uvedená suma je vrátane spoločných projektov so Slovenskou akadémiou vied, ďalej len „SAV“, ale bez dotácie Medzinárodnému laserovému centru), čo je o 16 092 € menej ako v roku 2022. Výber a hodnotenie projektov uskutočnilo trinásť komisií zložených z odborníkov z vysokých škôl a z pracovísk SAV.

(73) V rámci verejných vysokých škôl **na jeden projekt VEGA** bolo v priemere vynaložených takmer **10 404 €**, čo je o 277 € viac ako v predchádzajúcom roku, pričom počet financovaných projektov VEGA oproti roku 2022 poklesol o 35 projektov.

(74) Prehľad o úspešnosti jednotlivých vysokých škôl v rámci VEGA je v **tabuľke č. 13a**. Údaje o počte riešených projektov a výška finančných prostriedkov poskytnutých na ich riešenie podľa jednotlivých odborných komisií VEGA sú uvedené v **tabuľke č. 13b**.

(75) Na podporu projektov v oblasti výskumu pre rezort školstva prostredníctvom systému **KEGA** bolo v roku 2023 **rozpísaných 4 900 000 €** (rovnako ako v roku 2022). V roku 2023 bolo prostredníctvom KEGA finančne podporených 533 projektov (160 nových projektov

¹¹ Ide o rozpis dotácií bez zohľadnenia neskorších vratiek (v prípade predčasne ukončeného projektu, zrušenia projektu, nedočerpania dotácie sa zvyšné finančné prostriedky počas roka vracajú ministerstvu).

so začiatkom riešenia v roku 2023 a 373 projektov pokračujúcich v riešení). V roku 2023 sa znížil počet financovaných projektov o 22 oproti predchádzajúcemu roku. Výber a hodnotenie projektov KEGA zabezpečovali štyri komisie zložené z odborníkov z vysokých škôl. Prehľad o úspešnosti jednotlivých vysokých škôl v rámci KEGA je uvedený v **tabuľke č. 14**.

Aktivity verejných vysokých škôl v rámci štátnych programov a projektov podporovaných APVV

(76) APVV poskytla v rámci podpory projektov financovaných na verejných vysokých školách z **prostriedkov APVV spolu 21 721 393,14 €** (v roku 2022 to bolo 21 376 219,00 €, čo predstavuje nárast o 1,61 %). Od roku 2016 podiel poskytovaných finančných prostriedkov narastal až do roku 2020, odkedy sa držal pri hodnote 60% (v roku 2016 to bolo 14 744 636,00 €, čo predstavuje nárast o 47,32 %). Podiel prostriedkov v roku 2023 oproti roku 2020 mierne stúpol o 6,36 percentuálneho bodu. **Podiel verejných vysokých škôl na celkovom objeme finančných prostriedkov poskytnutých na podporu projektov APVV predstavuje 60,29 %**. V porovnaní s rokom 2022 ide o mierny nárast (o 1,61 percentuálneho bodu).

(77) Pozícia sektora verejných vysokých škôl v rámci sektorov výskumu a vývoja pri získavaní účelovej podpory výskumu a vývoja prostredníctvom APVV zostala v roku 2023 dominantná. V roku 2023 bola vyhlásená všeobecná výzva APVV. Podporené projekty z tejto grantovej schémy budú financované od 1. júla 2024. V roku 2023 bolo vyhlásených niekoľko bilaterálnych výziev, a tiež výskumná bilaterálna výzva v spolupráci s Izraelom (SK-IL RD 2023), so začiatkom financovania projektov v roku 2024 a celkovou sumou 480 000 €. V roku 2023 boli zároveň poskytované finančné prostriedky na pokračujúce projekty z predchádzajúcich rokov v grantových schémach všeobecnej výzvy, mobilitných projektov a výskumných bilaterálnych projektov.

(78) Úspešnosť jednotlivých verejných vysokých škôl v získavaní podpory na riešenie úloh výskumu a vývoja priamo z APVV je uvedená v **tabuľke č. 15a**. Porovnanie úspešnosti jednotlivých sektorov výskumu a vývoja na získavaní podpory od APVV v roku 2022 sa nachádza v **tabuľke č. 15b**.

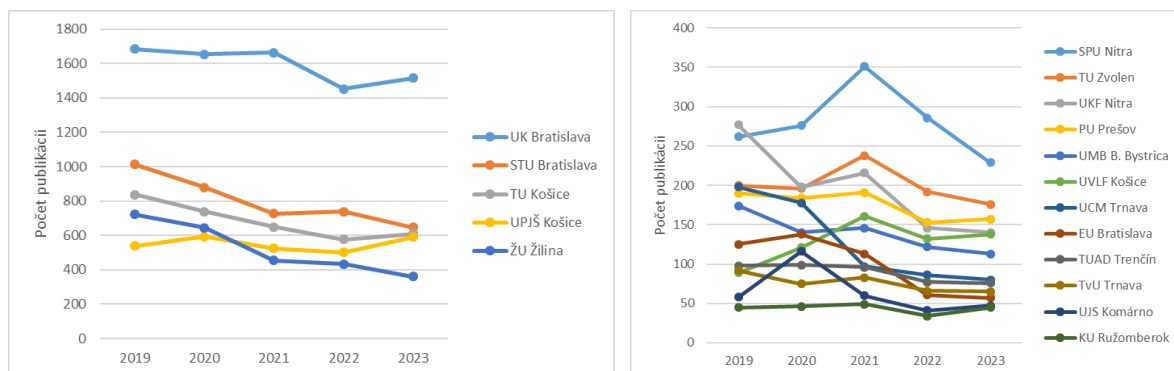
Publikačná a umelecká činnosť

(79) Za vykazovacie obdobie 2023 bolo vysokými školami v Centrálnom registri evidencie publikačnej činnosti (CREPČ) evidovaných spolu **35 788 výstupov publikačnej činnosti** vo všetkých kategóriách evidencie publikačnej činnosti v zmysle platnej legislatívy (Vyhláška č. 397/2020 o CREPČ a CREUČ). Všetky publikácie vykazovacieho obdobia 2023 podliehajú formálnej i obsahovej verifikácii, ktorej výsledkom môže byť zmena kategorizácie výstupu publikačnej činnosti, ako aj vyradenie výstupu z evidencie. Verifikácia prebieha priebežne počas roka 2024, po ukončení vykazovacieho obdobia CREPČ 2023.

(80) Za vykazovacie obdobie 2023 bolo vysokými školami v Centrálnom registri evidencie umeleckej činnosti (CREUČ) evidovaných spolu **6 889 výstupov umeleckej činnosti** v zmysle platnej legislatívy (Vyhláška č. 397/2020 o CREPČ a CREUČ). Všetky umelecké výstupy vykazovacieho obdobia 2023 podliehajú formálnej i obsahovej verifikácii, ktorej výsledkom môže byť zmena kategorizácie umeleckého výstupu, ako aj vyradenie výstupu z evidencie. Verifikácia prebieha priebežne počas roka 2024, po ukončení vykazovacieho obdobia CREUČ 2023.

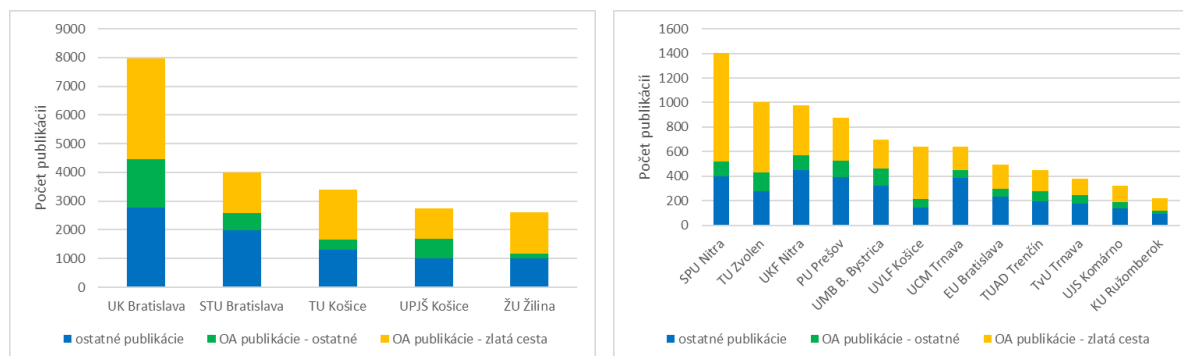
(81) Vývoj počtu publikácií, ktoré sú **registrované v databáze Web of Science Core Collection**¹² (ďalej len „WoS CC“) za obdobie 2019 – 2023 je zobrazený v **grafe č. 3**, rozdelenom do dvoch častí kvôli prehľadnosti.

¹² Údaje v tejto časti za 17 verejných vysokých škôl okrem umelecky zameraných. Spracované na základe údajov

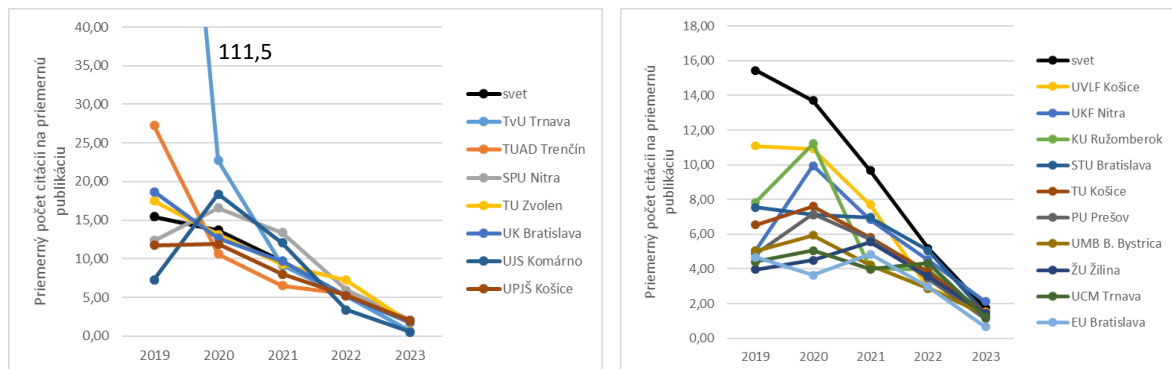
Graf č. 3 a), b) - Počet publikácií verejných vysokých škôl registrovaných vo WoS CC v rokoch 2019 – 2023, zdroj: WoS CC/InCites

(82) Zastúpenie publikácií v režime voľného prístupu (open access, v skratke OA) a v rámci neho voľným prístupom zlatou cestou v časopisoch z registra OA časopisov (gold open access – zlatá cesta) je znázornené v **grafe č. 4 a), b)**. Nadpolovičné zastúpenie publikácií (od 50,5 % do 77,2 %) v režime OA za obdobie 2019 – 2023 majú všetky vysoké školy okrem UCM Trnava (39,8 %). Zároveň okrem UCM Trnava všetky vysoké školy sú na úrovni, resp. prevyšujú svetový priemer s hodnotou 49,8 %. Pozorovaný je významný trend absolútneho a aj relatívneho rastu voľne prístupných publikácií.

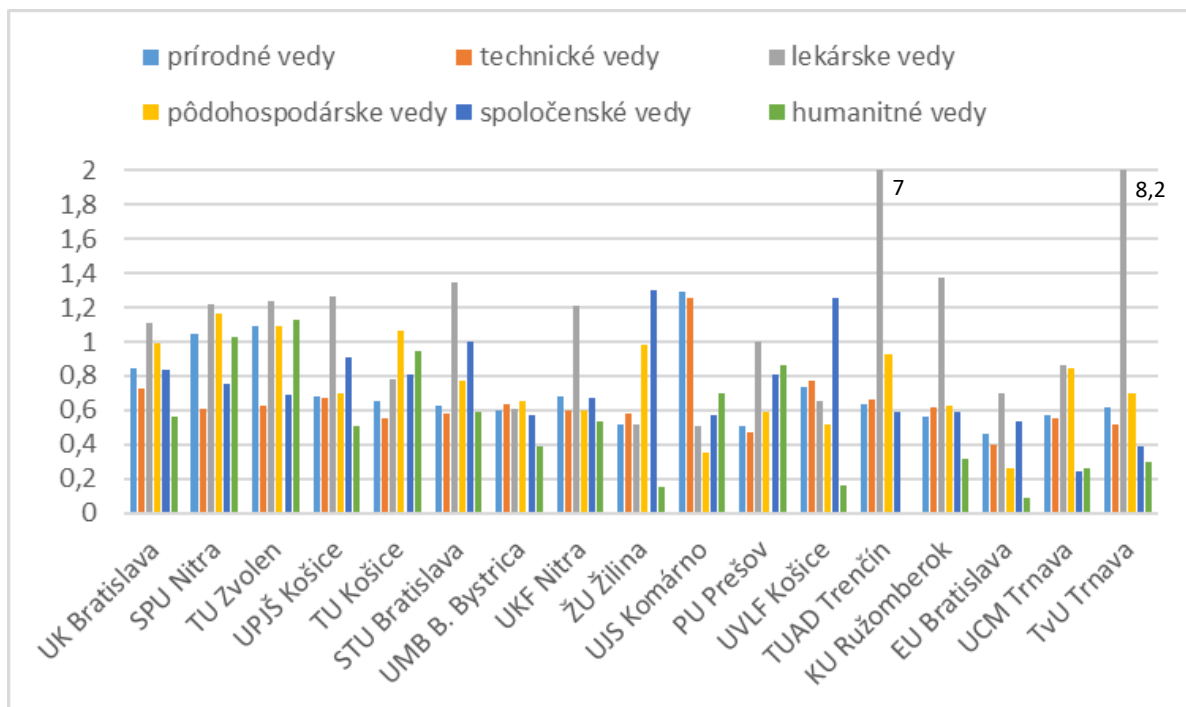
Graf č. 4 a), b) - Zastúpenie publikácií verejnej vysokej školy registrovaných vo WoS CC za obdobie 2019 – 2023 publikovaných formou voľného prístupu (OA), zdroj: WoS CC/InCites

(83) **Graf č. 5 a), b)** ilustruje priemerný počet citácií na priemernú publikáciu autorov verejnej vysokej školy v období 2019 – 2023 a svetový priemer. Za 5-ročné obdobie si svetovo nadpriemerné hodnoty počtu citácií na publikáciu udržiavajú najmä TvU Trnava, TUAD Trenčín, SPU Nitra, TU Zvolen a UK Bratislava. V prípade TvU Trnava ide v roku 2019 o významný nárast (111,5), ktorý nie je pre lepšiu čitateľnosť zaznamenaný priamo v grafe. Spôsobený je štyrmi publikáciami citovanými okolo 2 000-krát. Tesne pod priemernými hodnotami sú UJS Komárno a UPJŠ Košice.

Graf č. 5 a), b)- Priemerný počet citácií na publikáciu verejnej vysokej školy v rokoch 2019 – 2023 v porovnaní so svetovým priemerom, zdroj: WoS CC/InCites ¹³

(84) V grafe č. 6 sú uvedené priemerné hodnoty citačného ohlasu normalizovaného podľa vedného odboru (ďalej normalizovaný citačný ohlas, NCO)¹⁴ za roky 2019 – 2023 (členenie podľa kategórií odborov Veda a technika z Frascati manuálu)¹⁵ v porovnaní so svetovou hodnotou približne 1. Podrobnosti sú uvedené v odsekoch pre jednotlivé vedné odbory OECD.

Graf č. 6 - Priemerný citačný ohlas normalizovaný podľa vedného odboru v rokoch 2019 – 2023 v porovnaní s priemernou svetovou hodnotou, zdroj: WoS CC/InCites

¹³ Údaje pre TvU Trnava sú do grafu zahrnuté čiastočne, v úplnosti sú uvedené v tabuľke č. 16b. Hodnota 111,5 za rok 2019 je dôsledkom kulminácie mimoriadne vysokého počtu citácií v oblasti lekárskeho výskumu; od roku 2018 tento ukazovateľ za TvU Trnava vykazuje klesajúci trend, no do roku 2021 je stále nad hodnotou svetového priemeru počtu citácií na publikáciu za príslušný rok.

¹⁴ NCO – normalizovaný citačný ohlas je normalizovaný na základe kategorizácie časopisov podľa vedných disciplín/vedných odborov. Je v ňom zohľadnený typ publikácie (článok, prehľadová práca, konferenčný príspevok, poznámka), rok publikovania a vedný odbor. I napriek normalizácii (vyjadrenej pomerom voči celosvetovému ohlasu pre daný vedný odbor, typ publikácie a rok) v prípade súboru s malým počtom publikácií hodnota normalizovaného citačného ohlasu môže byť významne ovplyvnená nízkym počtom alebo aj len jednou publikáciou v súbore, ktorá získala veľmi vysoký počet citácií. Z tohto dôvodu sú v grafe uvedené priemerné hodnoty normalizovaného citačného ohlasu v prípadoch, keď vysoká škola disponuje dostatočne vysokým počtom publikácií.

¹⁵ Dostupné na: https://read.oecd-ilibrary.org/science-and-technology/frascati-manual-2015_9789264239012-en#page1.

Publikačná činnosť – prírodné vedy

(85) Všetky verejné vysoké školy (okrem umeleckých) publikovali v časopisoch zaradených do **prírodných vied** vo **WoS CC** celkovo **16 539 publikácií** za roky 2019 – 2023, najviac UK Bratislava (4 797) a STU Bratislava (2 567). Nad 1 000 publikácií majú TU Košice (1 993), UPJŠ Košice (1 861) a ŽU Žilina (1 391). Najmenej publikácií v prírodných vedách bolo vytvorených na KU Ružomberok (87).

(86) V prírodných vedách je najvyššie zastúpenie - **121 často citovaných prác (HCP)¹⁶**, z nich UK Bratislava (41), SPU Nitra (25), STU Bratislava (10), TU Zvolen a UPJŠ Košice (8), ŽU Žilina (7), TU Košice a UJS Komárno (6), UKF Nitra (5), UMB B. Bystrica a UVLF Košice (2) a EU Bratislava (1). Niektoré práce vznikli v spoluautorstve viacerých verejných vysokých škôl a sú zaradené vo viacerých podskupinách.

(87) Väčšina verejných vysokých škôl uprednostňuje voľne prístupné publikovanie (OA všetky cesty) v rozsahu 48,9 % - 77,2 % publikácií a všetky okrem 2 vysokých škôl (STU Bratislava, TvU Trnava) prevyšujú podielom OA publikácií svetový priemer v prírodných vedách (50,6 %). Najvyššie zastúpenie OA prác registrovaných vo WoS CC v prírodných vedách za roky 2019-2023 majú UVLF Košice (77,2 %), TU Zvolen (75,7 %), SPU Nitra (75,4 %), TU Košice (70,6 %) a následne EU Bratislava (67,8 %), UKF Nitra a UJS Komárno (67,3 %), UK Bratislava (66,8 %), ŽU Žilina (66 %), TUAD Trenčín (65 %), KU Ružomberok (64,4 %), UPJŠ Košice (63,4 %), UMB B. Bystrica (60,2 %), PU Prešov (58,9 %) a UCM Trnava (58,3 %). Najnižší podiel prác publikovaných v režime OA v prírodných vedách má STU Bratislava (48,9 %) a TvU Trnava (49,3 %).

(88) Publikácie UVLF Košice (87,4 %), TU Zvolen (87 %), SPU Nitra (86,9 %), UK Bratislava (82,3 %), UCM Trnava (81,6 %) a TvU Trnava (80,9 %) dosiahli, resp. **presiahli svetové priemerné podiely citovaných publikácií** (80,2 %). Pre ostatné verejné vysoké školy bol zaznamenaný viac ako polovičný až dvojtretinový počet publikácií, ktoré boli citované aspoň raz. UJS Komárno (1,28), TU Zvolen (1,09) a SPU Nitra (1,04) presiahli úroveň svetového priemerného normalizovaného citačného ohlasu (NCO) v prírodných vedách (1). Zároveň UJS Komárno (13,3), SPU Nitra (12,7) a TU Zvolen (12,2) presiahli aj hodnotu svetového priemeru počtu citácií na priemernú publikáciu v prírodných vedách (10,3) za obdobie 2019 – 2023.

(89) Publikovanie v prírodovedných časopisoch zaradených na základe hodnoty Journal impact factor (ďalej ako JIF) do 1. a 2. kvartilu významne prevláda nad publikáciami v časopisoch 3. a 4. kvartilu. Najvyšší pomer v prospech prác z časopisov v 1. a 2. kvartile bol zaznamenaný pre ŽU Žilina (7,9) a TUAD Trenčín (7,4), ďalej je nad svetovým priemerom (3,9) UKF Nitra spolu s UJS Komárno (4,3), EU Bratislava a SPU Nitra (4,1) a TU Košice (4).

Publikačná činnosť – technické vedy

(90) V rámci časopisov zaradených do **technických vied** v období rokov 2019 – 2023 vytvorili verejné vysoké školy **10 233 publikácií registrovaných vo WoS CC**. Nad tisíc publikácií bolo vytvorených na STU Bratislava (2 287), TU Košice (2 162), ŽU Žilina (1 964) a UK Bratislava (1 214). Ostatné verejné vysoké školy vytvorili do zhruba 500 technicky zameraných publikácií, najmenej KU Ružomberok (26).

¹⁶ Highly cited papers (HCP) sú publikácie typu článok, prehľadová práca, konferenčný príspevok a poznámka, ktoré sú na základe počtu citácií vo svojej vednej disciplíne podľa klasifikácie Essential Science Indicators za posledných 10 rokov (za každý rok samostatne) zaradené do horného 1 % najčastejšie citovaných prác na svete.

(91) Z celkového počtu **32 HCP**, 6 prislúcha STU Bratislava a UK Bratislava, zhodne po 4 SPU Nitra a TU Košice, 3 majú TU Zvolen a UJS Komárno a 2 má UPJŠ Košice. Po jednej práci majú TUAD Trenčín, UKF Nitra, UMB B. Bystrica a UVLF Košice.

(92) Svetový priemer podielu voľne prístupných publikácií v technických vedách je 39,4 %, pričom ho dosahujú, resp. presahujú všetky slovenské verejné vysoké školy. Najvyšší podiel voľne prístupných publikácií majú TU Zvolen (73,8 %), KU Ružomberok (73,1 %), UJS Komárno (72,8 %), EU Bratislava (68,5 %), SPU Nitra (66,2 %) a ŽU Žilina (66,1 %).

(93) Svetový priemer podielu citovaných publikácií v technických vedách (78,5 %) prekračujú UVLF Košice (88,9 % z 99 publikácií), UJS Komárno (87,7 % zo 114 publikácií), TUAD Trenčín (83,2 % z 285 publikácií), UKF Nitra (81,6 % z 212 publikácií), UPJŠ Košice (80,8 % z 516 publikácií), KU Ružomberok (80,8 % z 26 publikácií), TU Zvolen (79,3 % z 381 publikácií) a UK Bratislava (79,1 % z 1 214 publikácií). Priemerne sú **publikácie** verejných vysokých škôl **v technických vedách citované menej ako vo svete** (10,2) okrem UJS Komárno (17,7) a UVLF Košice (10,2). K svetovému priemeru sa približujú publikácie TUAD Trenčín (8,9) a UK Bratislava (8,4). Priemernú svetovú hodnotu NCO (1) presahuje UJS Komárno (1,3).

(94) V technických vedách je zastúpenie prác publikovaných v časopisoch zaradených do 1. a 2. kvartilu na výrazne vyššie ako počty prác publikovaných v časopisoch v 3. a 4. kvartile. Viac ako dvojnásobný počet prác publikovaných v časopisoch v 1. a 2. kvartile v porovnaní s prácami publikovanými v časopisoch v 3. a 4. kvartile majú všetky vysoké školy okrem EU Bratislava (1,8-krát viac prác v 1. a 2. kvartile ako 3. a 4. kvartile). Svetový priemer (4,1) prekročili UKF Nitra (6,7), UMB B. Bystrica (6,1), TUAD Trenčín (5,2), UVLF Košice (4,6) a TU Zvolen a TvU Trnava (4,4), KU Ružomberok (4,3) a UCM Trnava (4,1).

Publikačná činnosť – lekárske vedy

(95) Verejné vysoké školy v časopisoch zaradených do **lekárskych vied** v období rokov 2019 – 2023 vytvorili **4 718 publikácií registrovaných vo WoS CC**. Najvyšší počet 2 540 publikácií má UK Bratislava, nasleduje UPJŠ Košice so 782 publikáciami, UKF Nitra (180), STU Bratislava (175), PU Prešov (171), UVLF Košice (147), SPU Nitra (135), TU Košice (131) a TvU Trnava (105). Ostatné vysoké školy vytvorili menej ako 100 prác.

(96) Z celkového počtu **86 HCP v lekárske vedách** ma najviac publikácií UK Bratislava (34 HCP z 2 540 publikácií), nasleduje UPJŠ Košice (18 HCP zo 782 publikácií), TvU Trnava (12 HCP zo 105 publikácií), UKF Nitra (8 HCP zo 180 publikácií), PU Prešov (4 HCP zo 171 publikácií), STU Bratislava (4 HCP zo 175 publikácií) a SPU Nitra (2 HCP z 135 publikácií). 1 HCP publikáciu má TUAD Trenčín (zo 17 publikácií), TU Zvolen (z 21 publikácií), UMB B. Bystrica (z 58 publikácií) a UCM Trnava (z 82 publikácií).

(97) V rámci lekárske vied je svetový podiel publikovania voľným prístupom na úrovni 61,4 %. V rámci slovenských verejných vysokých škôl dosiahli nadpriemernú svetovú hodnotu otvoreného publikovania všetky vysoké školy, okrem UCM Trnava (53,7 %), ŽU Žilina (55,1 %), UMB B. Bystrica (55,2 %) a UKF Nitra (59,4 %). EU Bratislava a UJS Komárno dosiahli vyššiu hodnotu, než 90 % (95,5 % a 92,3 %), TU Zvolen 85,7 % a TU Košice 78,6 %, ostatné verejné vysoké školy majú voľne prístupných 64,7 % až 71,4 % publikácií.

(98) Vyšší ako svetový normalizovaný citačný ohlas (1) presiahli za lekárske vedy výrazne najmä TvU Trnava (8,2) a TUAD Trenčín (7), ďalej nadpriemernú hodnotu dosahujú KU Ružomberok (1,4), STU Bratislava a UPJŠ Košice (1,3), SPU Nitra spolu s TU Zvolen a UKF Nitra (1,2) a UK Bratislava (1,1).

(99) Svetovo je počet lekárskych prác publikovaných v časopisoch v 1. a 2. kvartile takmer dva a pol krát vyšší ako v 3. a 4. kvartile, presný pomer je 2,4. Tento pomer prekonávajú ŽU Žilina (5,6), KU Ružomberok (4,8), TU Košice (3,6), EU Bratislava (3,2), TU Zvolen (3) a STU Bratislava (2,9). Vo všeobecnosti prevažujú publikácie v časopisoch s JIF kvartilom 1 a 2 na všetkých vysokých školách okrem UJS Komárno.

Publikačná činnosť – pôdohospodárske vedy

(100) V **pôdohospodárskych vedách** publikovali v období rokov 2019 – 2023 verejné vysoké školy spolu **2 142 publikácií** vo WoS CC, čo spomedzi základných odborov vied OECD predstavuje druhé najnižšie zastúpenie. Najviac publikácií má SPU Nitra (644), TU Zvolen (353), UK Bratislava (280) a UVLF Košice (259). Nad 100 publikácií majú ešte STU Bratislava (127), UPJŠ Košice (122) a UKF Nitra (110), PU Prešov a UCM Trnava majú nad 50 publikácií. Ostatné vysoké školy majú menej ako 30 publikácií.

(101) V rámci pôdohospodárskych vied verejné vysoké školy zaznamenali **35 HCP**, až 21 dosiahla SPU Nitra, 6 má TU Zvolen, 4 patria UK Bratislava, a 1 HCP má UPJŠ Košice, TU Košice, STU Bratislava a UVLF Košice.

(102) Kým 54,4 % svetovej produkcie prác v pôdohospodárskych vedách je voľne prístupných, UKF Nitra, UPJŠ Košice, SPU Nitra, UJS Komárno, UMB B. Bystrica, PU Prešov, ŽU Žilina a UVLF Košice majú voľne prístupných približne dve štvrtiny svojich publikácií, konkrétne od 68,2 % UKF Nitra až do 83 % UVLF Košice. Okrem 3 vysokých škôl (STU Bratislava, KU Ružomberok a TU Košice) všetky presahujú svetový priemer. TUAD Trenčín ako jediná vysoká škola dosahuje 100 % mieru voľne prístupných publikácií, vzhľadom na celkovo nízky počet publikácií (2) dochádza k skresleniu.

(103) Podiel citovaných prác s pôdohospodárskou tematikou vytvorených na verejných vysokých školách je nižší ako svetový priemer (81,2 %) s výnimkou TvU Trnava (96,2 %), UMB B. Bystrica (87,5), UK Bratislava (83,2 %) a SPU Nitra (82,6 %). Tesne pod svetovým priemerom sú STU Bratislava (81,1 %), TU Zvolen a UKF Nitra (81 %). Práce SPU Nitra (10,2) a UK Bratislava (9,4) získali priemerne počet citácií na publikáciu na mierne vyššej úrovni, ako je svetový priemer (8,8). Svetovému priemeru sa ďalej približuje TU Zvolen s hodnotou 8,7. Svetový priemer NCO (1) v pôdohospodárskych vedách prevýšili SPU Nitra (1,2) a TU Košice s TU Zvolen (1,1). Hodnotu tesne pod svetový priemer NCO dosiahli UK Bratislava a ŽU Žilina.

(104) Pre všetky verejné vysoké školy majú prevahu publikácie v pôdohospodárskych vedách v časopisoch v 1. a 2. kvartile okrem EU Bratislava, kde je pomer 0,8 a pre UJS v Komárne, kde sa počet publikácií v kvartiloch 1 a 2 zhoduje s počtom publikácií v 3. a 4. kvartile. Najvyšší pomer v prospech prác v 1. a 2. kvartile dosiahli ŽU Žilina (14), TU Zvolen a TU Košice (7), UCM Trnava (5), UMB B. Bystrica (4,3), SPU Nitra a TvU Trnava (4) a UK v Bratislave (3,9). Ostatné vysoké školy svojimi publikáciami neprekračujú hodnotu 3,6.

Publikačná činnosť – spoločenské vedy

(105) V **spoločenských vedách** verejné vysoké školy v období rokov 2018 – 2022 publikovali **4 514 prác** vo WoS CC. Najviac publikácií má ŽU Žilina, konkrétne 757, nasleduje UK Bratislava (744) a TU Košice (406).

(106) Z celkom **20 HCP** majú 6 autorstvo na UK Bratislava, 3 HCP publikácie patria UPJŠ Košice a PU Prešov, po 2 prislúchajú SPU Nitra, UMB B. Bystrica a UKF Nitra. Jednu HCP publikáciu majú ŽU Žilina a UJS Komárno.

(107) Voľne prístupných je 41,2 % svetovej produkcie spoločenskovedných prác. Túto hranicu prekračuje 12 verejných vysokých škôl, konkrétne UVLF Košice (70 %), SPU Nitra

(67,1 %), ŽU Žilina (66,5 %), TU Košice (64,3 %), TU Zvolen (52,9 %), STU Bratislava (51,3 %), KU Ružomberok (51,1 %), PU Prešov (49,4 %), UPJŠ Košice (49 %), EU Bratislava (48,1 %), UMB B. Bystrica (44 %) a UK Bratislava (42,3 %).

(108) Dve z verejných vysokých škôl **dosiahli priemerný podiel citovaných prác na úrovni svetového priemeru** (65,3 %), konkrétne TU Košice (65,8 %) a UVLF Košice (70%) v ktorej prípade ide o celkový počet publikácií len 10. Viac ako 50 % dosiahli UPJŠ Košice (63,5 %), TU Zvolen (62,9 %), ŽU Žilina (61,7 %), STU Bratislava (59,9 %), UK Bratislava (59,8 %), SPU Nitra (55,3 %), PU Prešov (55,1 %), TUAD Trenčín (51,8 %) a UMB B. Bystrica (51,3 %). V ostatných verejných vysokých školách sa podiel citovaných prác pohybuje od 22,7 % do 49,9 %. Vyšší ako svetový normalizovaný citačný ohlas (1) dosiahli ŽU Žilina a UVLF Košice (obe 1,3), zhodu dosiahla STU Bratislava (1).

(109) V spoločenských vedách je zastúpenie prác publikovaných v časopisoch zaradených do 1. a 2. kvartilu takmer trojnásobné, ako počty prác publikovaných v časopisoch v 3. a 4. kvartile, konkrétne je pomer 2,9. Nakoľko prevažná väčšina verejných vysokých škôl uprednostňuje publikovanie v konferenčných príspevkoch, zastúpenie prác v časopisoch s JIF je nízke. I napriek nižšiemu počtu článkov so spoločenskovednou tematikou v časopisoch s JIF, nadpriemerný pomer 2,9 dosiahli TU Zvolen (26), ŽU Žilina (10,6), SPU Nitra (7,5), UVLF Košice (7), v ktorej prípade ide len o 8 publikácií, čo môže skresľovať výsledok, ďalej UKF Nitra (5,1) a STU Bratislava (4,1).

Publikačná činnosť – humanitné vedy

(110) Na celkovom počte **793 publikácií z humanitných vied** 17 verejných vysokých škôl za obdobie 2019 – 2023 vo **WoS CC**, sa 227 publikáciami podieľa UK Bratislava, STU Bratislava 102 publikáciami a PU Prešov 79 publikáciami. Nad 50 publikácií má aj UKF Nitra (71), UCM Trnava (69) a TvU Trnava (62). Ostatné školy majú v humanitných vedách zaradených menej ako 50 publikácií.

(111) Žiadna slovenská verejná vysoká škola nemá v humanitných vedách HCP publikáciu.

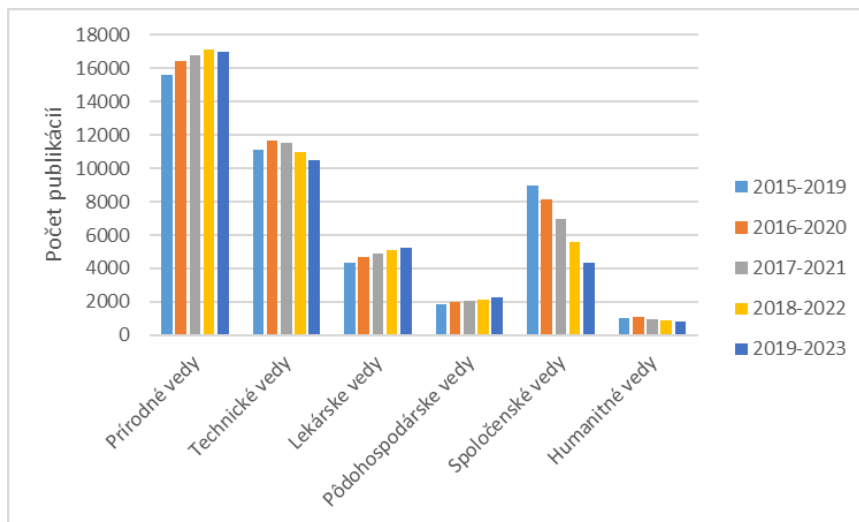
(112) Zo 793 prác zaradených do humanitných vied je 394 (49,7 %) voľne prístupných a z nich až 317 zlatou cestou v DOAJ (Directory of Open Access Journals) časopisoch. Najvyšší podiel voľne prístupných publikácií majú SPU Nitra (100 %) a ŽU Žilina (85,7 %), v oboch prípadoch ide ale o nízke počty publikácií, konkrétne 5, resp. 7. S výnimkou EU Bratislava a UJS Komárno, všetky vysoké školy dosiahli vyšší podiel voľne dostupných publikácií, ako je svetový priemer 25,5 % humanitných publikácií. TUAD Trenčín nemá žiadnu voľne dostupnú publikáciu zaradenú do humanitných vied.

(113) O nadpriemer svetového normalizovaného citačného ohlasu (1) sa zaslúžili práce SPU Nitra (1,1), zhodnú hodnotu dosiahlo TU Zvolen, pričom tieto vysoké školy majú nízky počet publikácií (do 5). 7 zo 17 verejných vysokých škôl **prekonalo priemerný podiel citovaných prác** (32,1 %), na prvom mieste je UJS Komárno (62,5 % z 8 publikácií), SPU (60 % z 5 publikácií), nasleduje TU Zvolen (50 % zo 4 publikácií) a TU Košice (45,5 % z 22 publikácií), ŽU Žilina (42,9 % zo 7 publikácií), STU Bratislava (41,2 % zo 102 publikácií) a UVLF Košice (33,3 % z 3 publikácií).

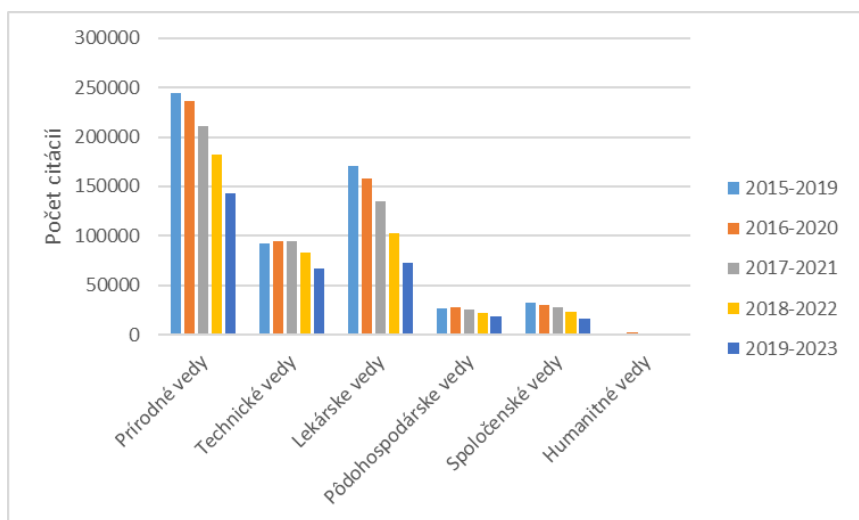
(114) Publikovanie vedeckých výstupov humanitných vied v časopisoch s JIF je zriedkavé, keď z celkového počtu 793 publikácií bolo len 118 zaradených v časopisoch s JIF, čo predstavuje 14,9 %. STU Bratislava (3,7), TvU Trnava (2) a UK Bratislava (1,8) presiahli svetový priemer publikácií zaradených v 1. a 2. kvartile voči publikáciám zaradených v kvartiloch 3 a 4, ktoré sú na úrovni 1,8.

(115) Kumulatívne sa za jednotlivé päťročné obdobia v rokoch 2015 – 2023 prejavuje počet publikácií a počet citácií v základných vedných odboroch rastúcimi i klesajúcimi trendmi, ako dokumentuje **graf č. 7 – časť a)** pre publikácie a časť **b)** pre citácie. Významným zastúpením publikácií je konferenčný príspevok, ktorého 5-ročný trend v kumulatívnom počte sa v prípade technických a spoločenských vied javí ako stagnujúci až klesajúci. Stagnáciu je možno zaznamenať v prípade prírodných vied, naopak stály rast v prípade lekárskeho vied.

a)

b)

Graf č. 7 a), b) - 5-ročné trendy v kumulatívnom počte publikácií (graf a)) a citácií verejných vysokých škôl v základných vedných odboroch OECD (graf b)) v rokoch 2015 – 2019 (1. stĺpec v poradí pre každý vedný odbor), 2016 – 2020 (2. stĺpec), 2017 – 2021 (3. stĺpec), 2018 – 2022 (4. stĺpec) a 2019 – 2023 (5. stĺpec), zdroj: WoS CC/InCites

(116) Podrobnejšie informácie o publikačnej činnosti vysokých škôl sú uvedené v **tabuľkách č. 16a, tabuľka č. 16b** uvádza priemerný počet citácií na priemernú publikáciu verejnej vysokej školy, **tabuľka č. 16c** uvádza počty publikácií verejných vysokých škôl v základných vedných odboroch OECD, ktoré sa vyznačujú vysokým počtom citácií a sú zaradené ako HCP, **tabuľka č. 16d** uvádza priemernú hodnotu normalizovaného svetového citačného ohlasu pre základný vedný odbor OECD a údaj, či vysoká škola dosiahla, prípadne sa priblížila k tejto hodnote a **tabuľka č. 16e** uvádza prehľad umeleckej činnosti.

1.6 Rozvoj vysokého školstva

(117) V roku 2023 pokračovala realizácia 15 rozvojových projektov z výziev na podávanie rozvojových projektov verejných vysokých škôl v roku 2020, 2021 a 2022 v týchto ôsmich tematických oblastiach: Podpora aktivít vysokých škôl v Iniciatíve Európskych univerzít, Získanie značky HR Excellence in Research Award, Integrácia vysokých škôl, Materské školy pri vysokých školách, Rozvoj výskumných kapacít v oblasti pedagogického výskumu, Koncept Zelenej univerzity, Podpora internacionalizácie vysokoškolského prostredia, Podpora pri poskytovaní a uskutočňovaní doplňujúceho pedagogického štúdia alebo rozširujúceho štúdia.

(118) V roku 2023 bolo v rámci výzvy na získanie dotácie na rozvoj vysokých škôl podporených dokopy 17 rozvojových projektov verejných vysokých škôl s predpokladaným obdobím realizácie v rokoch 2023 - 2025, z toho 9 rozvojových projektov verejných vysokých škôl v téme č. 1 Podpora integračných služieb pre zahraničných výskumníkov, vysokoškolských učiteľov, študentov a jazykového vzdelávania zamestnancov vysokých škôl a 8 rozvojových projektov verejných vysokých škôl v téme č. 2 Podpora implementácie princípov Stratégie ľudských zdrojov vo výskume. Celková poskytnutá suma dotácie na tieto témy bola vo výške 3 033 818 €, z toho v téme č. 1 bola poskytnutá dotácia vo výške 2 486 286 € a v téme č. 2 bola poskytnutá dotácia vo výške 547 532 €.

(119) 350 000 € bolo alokovaných ako podpora určená pre vedecké tímy, ktoré boli identifikované Akreditačnou komisiou v rámci projektu „Identifikácia špičkových vedeckých tímov vysokých škôl na Slovensku“.

(120) Ministerstvo vykonáva v rámci Plánu obnovy a odolnosti Komponent 10 zameraný na lákanie a udržanie talentov. Konkrétne Investícia 4 s názvom „Podpora internacionalizácie v akademickom prostredí“ investuje do systémového rozvoja internacionalizácie ako nástroja na zvyšovanie kvality a otvorenosti vysokých škôl. Podporené projekty sa zameriavajú na propagáciu slovenského vysokého školstva a vedy v zahraničí a na medzinárodné sieťovanie vysokých škôl.

(121) V rámci Investície 4 ministerstvo vyhlásilo „Výzvu pre audit úrovne internacionalizácie a implementáciu projektov internacionalizácie vysokých škôl a verejných výskumných inštitúcií“. Cieľom projektu je posúdiť úroveň aktivít internacionalizácie vysokých škôl a identifikovať ich silné a slabé stránky. V rámci úvodnej časti projektu vypracujú externí experti hodnotiace správy o úrovni internacionalizácie vysokej školy. Následne vysoká škola alebo výskumná inštitúcia vypracuje akčný plán zlepšenia, ktorý musia experti schváliť. Výška finančných prostriedkov určených na výzvu je 6 000 000 € a podporených bolo 10 inštitúcií.

Sumou 600 000 € za projekt boli podporené nasledujúce vysoké školy: Technická univerzita vo Zvolene, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Technická univerzita v Košiciach, Univerzita Komenského v Bratislave, Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, Slovenská technická univerzita v Bratislave, Katolícka univerzita v Ružomberku, Prešovská univerzita v Prešove, Trnavská univerzita v Trnave.

(122) V roku 2023 bola vyhlásená v rámci Investície 4 taktiež „Výzva na podporu projektov propagácie vysokých škôl v zahraničí“. Výzva podporovala projekty vysokých škôl zameraných na návštevy zahraničných veľtrhov a podujatí pre nábor študentov a propagáciu možností štúdia pre zahraničných študentov. Vo Výzve na podporu projektov propagácie vysokých škôl v zahraničí uspelo 10 vysokých škôl (Technická univerzita v Košiciach, Ekonomická univerzita v Bratislave, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Univerzita

Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, Univerzita Komenského v Bratislave, Slovenská technická univerzita v Bratislave, Trenčianska univerzita v Trenčíne, Žilinská univerzita v Žiline, Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave), ktoré vďaka finančnej podpore 455 000 € na projekt realizujú aktivity systematickej propagácie.

(123) V roku 2023 sa úspešne spustila takzvaná národná propagácia, jednotná prezentácia Slovenska na medzinárodných vysokoškolských podujatiach EAIE, APAIE a NAFSA¹⁷. Spoločné propagačné aktivity na týchto výročných konferenciách a náborových veľtrhoch slúžia ako doplnok k individuálnej propagácii vysokých škôl. Slovenské vysoké školstvo úspešne prezentovala delegácia zložená zo zástupcov vysokých škôl a MŠVVaŠ SR na podujatí NAFSA 2023 v americkom Washingtone a na EAIE 2023 v holandskom Rotterdame. Počas veľtrhov absolvovali zástupcovia vysokých škôl stovky stretnutí a nadviazali množstvo nových kontaktov s univerzitami a vzdelávacími inštitúciami z celého sveta. Témou rokovaní bolo nadväzovanie nových medzinárodných spoluprác, potenciálnych projektov, výskumných aktivít, ale aj podpora mobilit či možností pre zahraničných študentov, vysokoškolských pedagógov a výskumných expertov, ktorí majú záujem pôsobiť na Slovensku.

(124) V zmysle uzatvorenej zmluvy č. 0509/2023 zo dňa 16.8.2023 o poskytnutí dotácie zo štátneho rozpočtu prostredníctvom rozpočtu ministerstva, sekcia informačných technológií poskytla Združeniu používateľov Slovenskej akademickej dátovej siete SANET na realizáciu projektu SANET II dotáciu v celkovej výške 1 780 098 €. Z tejto dotácie tvorili tovary a služby 1 120 000 €, bežné transfery 250 000 € a obstarávanie kapitálových aktív 410 098 €. Bežné finančné prostriedky SANET boli použité na podporu a zabezpečenie prevádzky Akademickej dátovej siete a úhrady nákladov spojených s prenájomom a údržbou optickej infraštruktúry sietí, prenájomom telekomunikačných služieb, pripojením Akademickej dátovej siete do medzinárodných sietí a pod. Kapitálové finančné prostriedky boli použité na investičné vybavenie Akademickej dátovej siete a jej ďalšie rozširovanie.

(125) V roku 2023 pokračovala kontinuálna prevádzka a rozvoj finančného informačného systému pre verejné vysoké školy IS SOFIA na 19 verejných vysokých školách. V oblasti migrácie IS SOFIA do vládneho cloudu prebiehalo verejné obstarávanie na projekt Migrácia systémov IS Centrálne finančný informačný systém pre verejné vysoké školy do Vládneho cloudu, financovaného z Operačného programu Integrovaná infraštruktúra na základe zmluvy o NFP. Na centrálnej úrovni v spolupráci s Ministerstvom investícií a regionálneho rozvoja SR bola uzatvorená zmluva č. 0266/2023 o prístupení k Rámcovej dohode o centrálnom obstarávaní licenčnej podpory a licencií SAP č. 2925/2022, v zmysle ktorej bola zabezpečená podpora licencií SAP pre systém SOFIA.

(126) V roku 2020 bola uzatvorená zmluva č. 0201/2020 so spoločnosťou DNS, a.s. ako licenčným partnerom spoločnosti Microsoft na nákup licencií spoločnosti Microsoft v rámci programu Campus Agreement – Enrollment for Education Solutions pre verejné vysoké školy. V rámci tejto zmluvy boli aj v roku 2023 na verejné vysoké školy distribuované licencie MS Windows Pro upgrade a MS Office 365 A3. Z dôvodu ukončenia platnosti tejto zmluvy v roku 2023 bolo vyhlásené verejné obstarávanie na nového dodávateľa licencií Microsoft pre vysoké školy, aby licencie boli zabezpečené aj v ďalších rokoch.

(127) V roku 2023 pokračovalo prevádzkovanie a rozvoj centrálnych informačných systémov v oblasti vysokého školstva (centrálny register študentov, register zamestnancov

¹⁷ EAIE - Európska asociácia pre medzinárodné vzdelávanie, ktorá sa zameriava na podporu a rozvoj medzinárodného vzdelávania v Európe. APAIE - Asociácia pre medzinárodné vzdelávanie v ázijsko-pacifickej oblasti. NAFSA - najväčšia americká organizácia pre medzinárodné vzdelávanie.

vysokých škôl, centrálne registre publikačnej a umeleckej činnosti, centrálny register záverečných prác, portál vysokých škôl).

(128) V rámci implementácie Reformy 2 Komponentu 8 Plánu obnovy a odolnosti s názvom Zavedenie systému periodického hodnotenia vedeckého výkonu boli v roku 2023 prezentované na konferencii VER 2022 výsledky hodnotenia, spätná väzba od žiadateľov a pohľad hodnotiteľov na proces VER 2022.

(129) Taktiež bola vykonaná analýza predátorských vedeckých časopisov a analýza prezentácie výsledkov VER 2022 na sociálnych sieťach vysokých škôl (VVŠ) a výskumných inštitúcií (VVI) a ich jednotlivých súčastí.

(130) Prebiehali multipartitné rokovania s cieľom zlepšiť procesnú, technickú a organizačnú stránku pripravovaného cyklu periodického hodnotenia VER 2026. Uskutočnili sa webináre pre výchovných poradcov študentov končiacich ročníkov stredných škôl (SŠ) o výsledkoch periodického hodnotenia VER 2022 a zorganizovalo sa turné po VVŠ a VVI, zamerané na prepojenie niektorých ukazovateľov výkonnostných zmlúv s periodickým hodnotením VER 2022.

(131) V roku 2023 sa taktiež konali zasadnutia pracovnej skupiny zameranej na výskum v oblasti Umenie a vedy o umení, kde sa diskutovalo o systéme hodnotenia a evidencie umeleckých výstupov.

(132) Boli vykonané práce na vládnom audite č. 23-055, ktorý sa týkal podpory investícií a reforiem v rámci periodického hodnotenia VER 2022, pričom výsledky auditu boli vysoko uspokojivé.

(133) Pripravili sa procesné úkony a neskôr sa zrealizovalo vyplatenie 165 hodnotiteľov PHTČ VER 2022, pričom dátum vyplatenia pre všetkých okrem jedného bol 30. január 2023. Celková suma vyplatená hodnotiteľom dosiahla výšku 2 880 979,2 €.

1.7 Systém sociálnej podpory študentov a sociálnych služieb

(134) V roku 2023 systém sociálnej podpory študentov pozostával z priamej podpory formou štipendií z prostriedkov štátneho rozpočtu (sociálne štipendium a motivačné štipendium), štipendií z vlastných zdrojov vysokej školy, pôžičiek z Fondu na podporu vzdelávania a pôžičiek zo štipendijného fondu vysokej školy.

(135) Prostredníctvom nepriamej podpory mali študenti prístup k spolufinancovanému ubytovaniu a stravovaniu, finančná podpora bola poskytovaná aj umeleckým súborom a športovým klubom pôsobiacim pri vysokých školách a univerzitným pastoračným centrámi.

(136) Maximálna mesačná výška sociálneho štipendia v akademickom roku 2022/2023 bola 375 €, čo predstavuje medziročný nárast o 50 €. Výška sociálneho štipendia sa odvíja od súm životného minima. Verejné vysoké školy v roku 2023 vyplatili sociálne štipendia v objeme 5 300 708 €, čo je oproti roku 2022 pokles o 5 7847 €¹⁸. K 31. decembru 2023 poberalo sociálne štipendia 3 347 študentov verejných vysokých škôl, čo predstavuje oproti roku 2022 pokles o 529 poberateľov. Súkromné vysoké školy v roku 2023 vyplatili sociálne štipendia v objeme 102 470 €, čo je oproti roku 2022 pokles o 5 375 €. K 31. decembru 2023 poberalo sociálne štipendia 72 študentov súkromných vysokých škôl, čo predstavuje oproti roku 2022 nárast o 5 poberateľov.

¹⁸ Finančné prostriedky boli zabezpečené účelovou dotáciou v roku 2022 a zostatkom účelovej dotácie z roku 2021.

(137) V roku 2023 poskytlo ministerstvo vysokým školám dotáciu na motivačné štipendiá v sume 10 034 980 €, z toho čiastku 867 220 € poskytlo súkromným vysokým školám. Prostriedky na motivačné štipendium v roku 2023 boli poskytnuté tak, aby desiatim percentám študentov študijných programov prvých dvoch stupňov denného štúdia, mohlo byť priznané štipendium vo výške 500 € a pätnástim percentám študentov vo vybraných študijných odboroch denného štúdia mohlo byť priznané štipendium v priemernej výške 1 200 €.

(138) Motivačné štipendiá (bez väzby na študijný odbor) boli vyplatené v priemernej výške 445 € (medián 446 €), pričom výška štipendia bola stanovená v rozmedzí od 10 € do 4 000 € a štipendium bolo poskytnuté 12 095 študentom (10,5 %).

(139) Vysoké školy vyplatili motivačné štipendiá 8 804 študentom vo vybraných študijných odboroch v priemernej výške 518 € (medián 370 €), výška štipendia bola od 50 € po 2 000 €.

(140) Vysoké školy v roku 2023 poskytli z vlastných zdrojov štipendiá v sume 1 508 374 € celkovo 7 529 študentom. Vyplatená suma predstavuje oproti roku 2022 pokles o 63 453 €. Z uvedenej sumy vyplatili čiastku 29 832 € súkromné vysoké školy 27 študentom. Najvyššiu sumu na štipendiá z vlastných zdrojov poskytla v roku 2023 UK Bratislava a to vo výške 465 356 € pre 1 253 študentov. Zo súkromných vysokých škôl poskytla najvyššiu sumu štipendií z vlastných zdrojov Vysoká škola ekonómie a manažmentu v Bratislave a to vo výške 19 382 € pre 26 študentov.

(141) Podnikové štipendium poskytovali STU Bratislava a TU Košice. Priemerná výška podnikového štipendia bola 272 € (medián 150 €), výška štipendia bola od 100 € do 2440 €. Podnikové štipendium bolo vyplatené 44 študentom.

(142) Od 1. 4. 2021 nadobudla účinnosť novela zákona o vysokých školách, ktorou sa zaviedlo tehotenské štipendium. Tehotenské štipendium je určené pre tehotné študentky od začiatku 27. týždňa pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom. Výška tehotenského štipendia je 200 € mesačne. V roku 2023 poberalo tehotenské štipendium 581 študentiek verejných a súkromných vysokých škôl.

(143) Ministerstvo prostredníctvom vysokých škôl poskytlo v akademickom roku 2023/2024 formou štipendií finančné prostriedky študentom slovenských vysokých škôl, ktorí sa v zmysle podmienok štipendijnej schémy „Študuj doma, Slovensko ťa odmení“ stali úspešnými uchádzačmi o štipendium pre talentovaných domácich študentov. Štipendiá boli udelené v troch kategóriách: najväčšie talenty spomedzi slovenských maturantov, najväčšie talenty spomedzi zahraničných absolventov stredných škôl a nadpriemerní slovenskí študenti, ktorí sú zo sociálne znevýhodneného prostredia alebo patria do špecifických znevýhodnených skupín.

(144) Umiestnenie študenta v poradí uchádzačov záviselo od jeho doterajších študijných výsledkov, a to najmä jeho zapojenia sa do rôznych vedomostných, umeleckých a ďalších súťaží a výsledku externej časti jeho maturitnej skúšky zo slovenského jazyka alebo jazyka menšiny, cudzieho jazyka a matematiky. Štipendiá boli udelené zo zdrojov Fondu obnovy a odolnosti v rámci investície 3 – „Štipendiá pre talentovaných domácich a zahraničných študentov“ komponentu 10 „Lákание a udržanie talentov“. Úspešným žiadateľom bolo priznané štipendium vo výške 3 000 € na jeden akademický rok, resp. 9 000 € za tri akademické roky. Pre zahraničných študentov bolo poskytované štipendium vo výške 4 000 € na jeden akademický rok, resp. 12 000 € za tri akademické roky. Štipendiá sa budú poskytovať počas prvých troch rokov vysokoškolského štúdia študijných programov I. stupňa alebo spájajúcich I. a II. stupeň štúdia v dennej forme. Vyplácanie štipendií prebieha prostredníctvom vysokých škôl.

(145) Počet doručených žiadostí o štipendium v skupine „najväčšie talenty spomedzi slovenských maturantov“ bol 3894, z toho podporených bolo 1097 študentov. V skupine „nadpriemerní študenti, ktorí sú zo sociálne znevýhodneného prostredia alebo patria do špecifických znevýhodnených skupín“ bolo doručených 608 žiadostí, z toho podporených bolo 459 študentov. Celkovo bolo podporených 1556 domácich študentov. Spolu 141 žiadostí bolo doručených od zahraničných študentov, z tohto 34 študentov získalo štipendium.

Pôžičky pre študentov

(146) V roku 2023 vstúpil Fond na podporu vzdelávania (ďalej len „fond“) do jedenásteho roka svojej existencie.

(147) V akademickom roku 2022/2023 fond vyčlenil na pôžičky pre študentov 7 mil. € (v akademickom roku 2021/2022 bolo vyčlenených 7 mil. €).

(148) Celkovo bolo v akademickom roku 2021/2022 schválených 763 žiadostí o pôžičku pre študentov v sume 4 136 223€ (v akademickom roku 2021/2022 ich bolo schválených 765 v sume 3 481 400 €).

(149) Študentom bolo v akademickom roku 2022/2023 celkovo vyplatených 647 pôžičiek v sume 3 507 387 €, z čoho bolo 606 pôžičiek vyplatených študentom slovenských vysokých škôl a 41 študentom na zahraničných vysokých školách (vrátane študentov zahraničných vysokých škôl pôsobiacich v Slovenskej republike). V predchádzajúcom akademickom roku bolo vyplatených 659 pôžičiek v celkovej sume 3 033 400 €. Pôžičky pre študentov študujúcich na excelentných vysokých školách boli vyplatené 37 študentom v celkovej sume 764 000 €. Objem finančných zdrojov poskytnutých pôžičiek pre študentov medziročne vzrástol o 23 %.

(150) Najviac podporených študentov v akademickom roku 2022/2023 malo trvalý pobyt v Bratislavskom kraji (19,58 %) a najviac študentov študovalo na Univerzite Komenského (22 %).

(151) Priemerná výška pôžičky v akademickom roku 2022/2023 u študentov predstavovala 5 421 € (v predchádzajúcom akademickom roku to bolo 3 722 €).

Pôžičky pre pedagógov

(152) V kalendárnom roku 2023 fond vyčlenil na pôžičky pre pedagógov 3,8 mil. € (v roku 2022 to bolo 3,2 mil. €). Celkovo bolo v kalendárnom roku 2023 schválených 386 žiadostí o pôžičku pre pedagógov v celkovej sume **4 053 000 €**, z čoho vyplatených bolo **340** pôžičiek v celkovej sume **3 519 300 €** (v predchádzajúcom roku bolo schválených 309 žiadostí o pôžičku pre pedagógov v sume 3 010 500 €, z čoho vyplatených bolo 272 v celkovej výške 2 664 100 €).

(153) Priemerná výška pôžičky v kalendárnom roku 2023 u pedagógov predstavovala 10 351 €, v roku 2022 bola 10 180 €.

Stabilizačné pôžičky

(154) Od 1. 6. 2019 nadobudla účinnosť novela zákona č. 396/2012 Z. z. o Fonde na podporu vzdelávania, ktorou sa zaviedli stabilizačné pôžičky.

(155) Na poskytovanie stabilizačných pôžičiek v akademickom roku 2022/2023 boli na základe Zmluvy o poskytnutí dotácie na stabilizačné pôžičky uzatvorenej medzi ministerstvom a fondom vyčlenené finančné prostriedky v celkovej sume 2 088 000 €.

(156) Celkovo bolo schválených 528 žiadostí o stabilizačnú pôžičku v celkovej sume 2 112 000 €. Celkovo bolo vyplatených 518 pôžičiek v celkovej sume 2 072 000 €.

Študentské domovy

(157) K 31. decembru 2023 uviedli vysoké školy v štatistike **45 459 lôžok** projektovanej lôžkovej kapacity v študentských domovoch a 1 813 lôžok v zmluvných zariadeniach, čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom predstavuje pokles o 706 ubytovacích zariadení.

(158) Suma dotácií poskytnutých na prevádzku študentských domovov v roku 2023 bola tak ako v roku 2022 odvodená od počtu lôžok s pevne stanoveným príspevkom na lôžko, ktorého výška závisela od veku študentského domova. Na mzdy zamestnancov študentských domovov sa polovica finančných prostriedkov poskytovala „historickým princípom“ a druhá polovica finančných prostriedkov výkonovo. Zo štátneho rozpočtu sa poskytovali dotácie aj na ubytovanie študentov v zariadeniach, ktoré nie sú študentskými domovmi, ale s ktorými mala vysoká škola uzatvorenú zmluvu o ubytovaní svojich študentov. Celková suma poskytnutých bežných dotácií na ubytovanie študentov, študentské domovy a ubytovacie zariadenia vysokých škôl v roku 2023 bola 29 767 192 €. V uvedenom objeme poskytnutej dotácie sú zaradené aj dotácie na uhradenie príspevkov na rekreácie zamestnancov vo výške 41 751 €, príspevkov na zvýšené výdavky energií v roku 2023 v sume 4 087 504 € a valorizácia plátov zamestnancov študentských domovov od 1.9.2023 vo výške 558 328 €. V porovnaní s rokom 2022 evidujeme nárast v objeme poskytnutej dotácie v celkovej výške 2 649 596 €. Priemerná ročná dotácia na lôžko študenta vrátane lôžok v zmluvných zariadeniach bola vo výške 629,70 €.

(159) V roku 2023 pokračovalo poskytovanie stravovacích služieb študentom vysokých škôl. Spolufinancovanie stravovacích služieb sa uskutočňovalo formou príspevku na dve vydané jedlá denne študentom v dennej forme štúdia. Výška príspevku **na jedno jedlo** bola v roku 2023 vo výške **1,5 €**. Vysokoškolské jedálne vydali v roku 2023 študentom vysokých škôl 2869 317 jedál, čo je o 193 480 jedál viac ako v roku 2022. Celková suma poskytnutých **dotácií na stravovanie študentov v roku 2023** bola **4 412 953 €**, čo predstavuje oproti roku 2022 nárast o 1 143 501 €. Nárast počtu vydaných jedál súvisí s riadnym chodom prevádzok študentských jedální v súvislosti so stabilizáciou situácie po pandémii COVID-19.

Športová a kultúrna činnosť

(160) V roku 2023 ministerstvo poskytlo vysokým školám **na organizačnú podporu športových aktivít, na kultúrnu činnosť, na podporu univerzitných pastoračných centier vysokých škôl a záujmovú činnosť študentov** dotácie v sume **616 000 €**, na podporu akademických súťaží (Akademický Prešov, Letná univerziáda, Akademická Banská Bystrica, , UNIUM Ružomberok) dotácie vo výške 190 000 €. Okrem uvedených dotácií boli verejným vysokým školám poskytnuté v súlade s Metodikou rozpisu dotácií zo štátneho rozpočtu na rok 2023 dotácie na činnosť vysokoškolských telovýchovných jednot a športových klubov (podľa Kritérií na prerozdelenie príspevku ministerstva vysokoškolským telovýchovným jednotám a športovým klubom) vo výške **611 540 €**. Podrobnejšie údaje o finančných prostriedkoch poskytnutých na podporu športovej a kultúrnej činnosti vysokých škôl sú uvedené v tabuľkovej prílohe v **tabuľke č. 27**.

Časť II

2. Správa o hospodárení verejných vysokých škôl v roku 2023

(161) Táto časť správy sa zaoberá hospodárením verejných vysokých škôl v roku 2023. Verejné vysoké školy hospodária podľa rozpočtu výnosov a nákladov vrátane odpisov podľa odpisového plánu, ktorý si v súlade so zákonom o účtovníctve zostavuje každá verejná vysoká škola.

(162) Hlavným zdrojom financovania verejných vysokých škôl sú naďalej dotácie zo štátneho rozpočtu, ktoré sa verejnej vysokej škole poskytujú vo forme **tzv. blokového grantu**, teda vnútorne neštruktúrované s výnimkou účelovo určených finančných prostriedkov a záväzného ukazovateľa maximálnej sumy osobných nákladov (mzdy a odvody). Objem finančných prostriedkov z dotácií vynaložený na mzdy a odvody do poisťovních fondov nesmie prekročiť 80 % objemu finančných prostriedkov poskytnutých v danom roku verejnej vysokej škole na bežné výdavky.

(163) V prvej časti správy o hospodárení sú uvedené **informácie o výške a o spôsobe rozdelenia dotácií** zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám v roku 2023 a v druhej časti správy o hospodárení sa uvádzajú **výsledky hospodárenia** verejných vysokých škôl v roku 2023 tak, ako vyplývajú z výročných správ vysokých škôl o hospodárení a z výkazníctva vysokých škôl za rok 2023.

2.1 Výška dotácií zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám v roku 2023 a spôsob ich rozdelenia

(164) Podľa § 89 zákona sú hlavným zdrojom financovania verejnej vysokej školy dotácie zo štátneho rozpočtu. Na pokrytie výdavkov na svoju činnosť verejná vysoká škola využíva v zmysle § 16 a § 89 ods.1 zákona okrem dotácií zo štátneho rozpočtu aj ďalšie zdroje.

Výška dotácií zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám v roku 2023

(165) **V schválenom rozpočte na rok 2023** bola na vysokoškolské vzdelávanie a vedu, sociálnu podporu študentov vysokých škôl v kapitole ministerstva vyčlenená na bežné výdavky suma **636 527 606 €**. Z takto prideleného objemu finančných prostriedkov **bola pre vysoké školy vyčlenená suma 628 399 397 €** (v uvedenom objeme bola zahrnutá aj časť finančných prostriedkov určená na dotácie pre súkromné vysoké školy). Vyčlenená suma bola určená len na bežné dotácie. Kapitálové dotácie pre verejné vysoké školy boli v sume 7 900 000 €.

V priebehu roka 2023 bol objem bežných a kapitálových dotácií v programe 077 – Vysokoškolské vzdelávanie a veda, sociálna podpora študentov upravovaný (znižovaný a zvyšovaný) v jednotlivých podprogramoch a prvkoch už pri rozpise dotácie na vysoké školy a potom v priebehu roka viacerými rozpočtovými opatreniami. K 31. 12. 2023 bol rozpočet na bežné výdavky upravený rozpočtovými opatreniami nasledovne:

- Rozpočtové opatrenie v sume 215 000 €, ktorým sa presunuli finančné prostriedky v prospech sekcie vysokých škôl na úhradu výdavkov MŠVVaŠ SR a zástupcov verejných vysokých škôl na NAFSA – 75. International Education Expo v USA vo Washingtone.
- Rozpočtové opatrenie v sume 2 884 139,13 €, ktorým sa presunuli finančné prostriedky v prospech CVTI na financovanie prístupov k EIZ databázam na rok 2023.
- Rozpočtové opatrenie v sume 16 092 €, ktorým sa presunuli finančné prostriedky v prospech CVTI na realizáciu projektu VEGA pre bývalé Medzinárodné laserové centrum.

- Rozpočtové opatrenie v sume 130 000 €, ktorým sa presunuli finančné prostriedky v prospech sekcie vysokých škôl na úhradu nákladov MŠVVaŠ SR a zástupcov verejných vysokých škôl na EAIE Rotterdam 2023.
 - Rozpočtové opatrenie v sume 138 390 €, ktorým sa presunuli finančné prostriedky v prospech sekcie vysokých škôl určené pre Inštitút Slovenskej rektorskej konferencie a Radu vysokých škôl.
 - Rozpočtové opatrenie v sume 67 255 €, ktorým sa presunuli finančné prostriedky v prospech CVTI za účelom monitorovania kvality slovenských verejných vysokých škôl.
 - Rozpočtové opatrenie MF SR č. 172/2023 v sume 11 760 €, ktorým sa znížil rozpočet Oddelenia financovania vysokých škôl sekcie rozpočtu ministerstva školstva (ďalej len „OFVŠ“) v prospech CVTI na zakúpenie štatistického softvéru.
 - Rozpočtové opatrenie v sume 1 992,50 €, ktorým sa presunuli finančné prostriedky v prospech CVTI na činnosť Študentskej rady vysokých škôl na rok 2023.
 - Rozpočtové opatrenie v sume 550 000 €, ktorým sa zvýšil rozpočet OFVŠ ako refundácia výdavkov presunom z rozpočtu sekcie vysokých škôl, ktoré boli poskytnuté v rovnakej sume v prospech SAIA, n. o., Bratislava, za účelom dofinancovania štipendií a grantov Národného štipendijného programu v roku 2022.
 - Rozpočtové opatrenie v sume 3 445 €, ktorým sa zvýšil rozpočet OFVŠ presunom z rozpočtu sekcie vedy a techniky na podporu realizácie medzinárodnej vedeckej konferencie XLIV. Dni lekárskej biofyziky.
 - Rozpočtové opatrenie MF SR č. 114/2023 v sume 22 855 683 €, ktorým sa zvýšil rozpočet OFVŠ na dofinancovanie výdavkov na zvýšené ceny energií pre verejné vysoké školy v roku 2023.
 - Rozpočtové opatrenie MF SR č. 139/2023 v sume 70 000 €, ktorým sa na základe žiadosti zo sekcie vedy a techniky zvýšil rozpočet OFVŠ za účelom vytvorenia nového pracoviska s neutrónovým generátorom na Ústave jadrového a fyzikálneho inžinierstva Fakulty elektrotechniky a informatiky Slovenskej technickej univerzity v Bratislave.
 - Rozpočtové opatrenie MF SR č. 169/2023 v sume 1 568 906 €, ktorým sa zvýšil rozpočet OFVŠ na poskytnutie príspevku na rekreáciu zamestnancov.
 - Rozpočtové opatrenie v sume 164 217,54 €, ktorým sa zvýšil rozpočet OFVŠ presunom z rozpočtu sekcie vysokých škôl z dôvodu vrátenia nedočerpaných finančných prostriedkov na NAFSA – 75. International Education v USA vo Washingtone a na EAIE Rotterdam 2023.
 - Rozpočtové opatrenie v sume 170 720,80 €, ktorým sa zvýšil rozpočet OFVŠ na zabezpečenie financovania vzdelávania a prevádzky verejných vysokých škôl.
 - Rozpočtové opatrenie v sume 77 392 €, ktorým sa zvýšil rozpočet OFVŠ z dôvodu nedočerpaných finančných prostriedkov sekcie vysokých škôl do konca roka 2023.
- (166) K 31.12.2023 bol rozpočet na kapitálové výdavky upravený rozpočtovými opatreniami nasledovne:
- Rozpočtové opatrenie v sume 7 900 000 €, ktorým boli presunuté finančné prostriedky v prospech OFVŠ z odboru rozpočtu a financovania kapitoly.
 - Spolu boli vysokým školám k 31.12.2023 poskytnuté v programe 077 finančné prostriedky vo výške **650 213 950 €** zo zdroja 111. Súkromným vysokým školám boli

z uvedenej sumy v roku 2023 poskytnuté v programe 077 finančné prostriedky vo výške **984 605 €**.

- Okrem dotácií, ktoré boli rozpočtované v programe 077, získali verejné vysoké školy ďalšie finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu prostredníctvom kapitoly ministerstva v objeme **64 185 072€ z národného programu rozvoja vedy a techniky**, z toho objem **35 184 403€** získali verejné vysoké školy na výskumné projekty **z APVV** (z toho čiastku 3 450 000€ zo zdroja 131) a objem **25 550 669€** z programu **06K 12 Koordinácia prierezových aktivít štátnej vednej a technickej politiky**.

- V rámci medzirezortného podprogramu 05T 08 - **Oficiálna rozvojová pomoc** boli v roku 2023 čerpané verejnými vysokými školami finančné prostriedky v objeme **2 311 114 €**, a v podprograme 021 02 03 - Zabezpečenie mobilit a záväzkov v oblasti vzdelávania v objeme 908 910 €.

- V rámci všetkých rozpočtových zdrojov získali vysoké školy (verejné a súkromné spolu) v roku 2023 spolu **658 577 490 €** (z toho čiastku 984 605 € získali súkromné vysoké školy).

(167) Dotácie v programe **077 - Vysokoškolské vzdelávanie a veda, sociálna podpora študentov vysokých škôl** boli rozpisom dotácie štátneho rozpočtu rozdelené verejným vysokým školám v súlade s programovou štruktúrou do podprogramov a prvkov nasledovne:

- a) Podprogram 077 11 – Poskytovanie vysokoškolského vzdelávania a zabezpečenie prevádzky vysokých škôl – **414 838 818 €** (BD 406 938 818 €, KD 7 900 000 €).
- b) Podprogram 077 12 – Vysokoškolská veda a technika – **189 501 912 €** (BD 189 501 912 €, KD 0 €). V tom:
 - i) prvok 077 12 01 – Prevádzka a rozvoj infraštruktúry pre výskum a vývoj – **171 868 004 €** (BD 171 868 004 €, KD 0 €),
 - ii) prvok 077 12 02 – Úlohy základného výskumu na vysokých školách iniciované riešiteľmi (VEGA) – **12 733 908 €** (vrátane dotácie pre súkromné vysoké školy a Medzinárodné laserové centrum, BD 12 733 908 €, KD 0 €),
 - iii) prvok 077 12 05 – Úlohy výskumu a vývoja na vysokých školách pre rozvoj školstva v stanovených oblastiach iniciované riešiteľmi (KEGA) – **4 900 000 €** (vrátane dotácie pre súkromné vysoké školy, BD 4 900 000 €, KD 0 €),
- c) Program 077 13 – Rozvoj vysokého školstva – **3 033 818 €** (BD 3 033 818 €, KD 0 €).
- d) Podprogram 077 15 – Sociálna podpora študentov vysokých škôl – **49 754 796 €** (BD 49 754 796€),
 - i) prvok 077 15 01 – Sociálne a tehotenské štipendiá – **5 247 236 €** (BD 5 247 236 €),
 - ii) prvok 077 15 02 – Motivačné štipendiá – **9 127 310 €** (BD 9 127 310 €),
 - iii) prvok 077 15 03 – Podpora stravovania, ubytovania, športových a kultúrnych aktivít študentov a pastoračných centier – **35 380 250 €** (BD 35 380 250 €).

Spôsob rozdelenia dotácií zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám

(168) Na základe ustanovenia § 89 ods. 2 zákona pozostáva finančná podpora zo štátneho rozpočtu pre verejnú vysokú školu z nasledovných štyroch dotácií poskytovaných na základe zmluvy:

- a) dotácia na uskutočňovanie akreditovaných študijných programov,
- b) dotácia na výskumnú, vývojovú alebo umeleckú činnosť,
- c) dotácia na rozvoj vysokej školy,
- d) dotácia na sociálnu podporu študentov.

(169) Určenie výšky dotácií pre jednotlivé verejné vysoké školy sa uskutočňuje podľa každoročne aktualizovanej metodiky rozpisu dotácií zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám, do ktorej ministerstvo v súlade so zákonom premieta ekonomické nástroje na podporu plnenia cieľov vlády v oblasti vysokého školstva.

(170) Dotácia na uskutočňovanie akreditovaných študijných programov bola rozpočtovaná v podprograme 077 11 – Poskytovanie vysokoškolského vzdelávania a zabezpečenie prevádzky vysokých škôl. Prostredníctvom dotácie na uskutočňovanie akreditovaných študijných programov získava vysoká škola hlavnú časť finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu vrátane finančných prostriedkov na prevádzku.

(171) V súlade s § 89 ods. 4 zákona bol pri určovaní výšky dotácií na uskutočňovanie akreditovaných študijných programov pre jednotlivé vysoké školy rozhodujúci počet študentov, počet absolventov, ekonomická náročnosť uskutočňovaných študijných programov, kvalita vyjadrená kvalifikačnou štruktúrou vysokoškolských učiteľov a publikačnými resp. umeleckými aktivitami vysokej školy.

(172) Na účely stanovenia výšky bežnej dotácie **na uskutočňovanie akreditovaných študijných programov** pre jednotlivé verejné vysoké školy na úrovni ministerstva sa predpokladá jej nasledovná vnútorná štruktúra:

- e) dotácia na mzdy a poistné,
- f) dotácia na tovary a služby,
- g) dotácia na špecifiká,
- h) dotácia na kapitálové výdavky.

(173) Výsledná hodnota bežnej dotácie na uskutočňovanie akreditovaných študijných programov sa vypočíta ako súčet dotácií uvedených v písmenách a) až d) v predošlom bode.

(174) Dotácia **na výskumnú, vývojovú alebo umeleckú činnosť** bola rozpočtovaná v rámci podprogramu 077 12 – Vysokoškolská veda a technika. Finančné prostriedky **na projekty VEGA a na projekty KEGA** boli pridelené v rámci vnútorného grantového systému ministerstva súťažným spôsobom. Poslednú časť tvorila dotácia **na prevádzku a rozvoj infraštruktúry pre výskum a vývoj**.

(175) Pri určovaní výšky dotácie **na prevádzku a rozvoj infraštruktúry pre výskum a vývoj** pre jednotlivé verejné vysoké školy sa vychádzalo z vymedzenia, na aký účel majú tieto finančné prostriedky slúžiť. Toto vymedzenie je sformulované v opise zodpovedajúceho prvku v rámci podprogramu 077 12 – Vysokoškolská veda a technika. V nadväznosti na to sa pri rozpise zohľadňoval:

- a) priemerný 6-ročný interval výkonu pre výskum a vývoj od roku 2017 až po rok 2022 (okrem dotácie odvodené od výsledkov hodnotenia kvality výskumnej činnosti vysokej školy podľa poslednej komplexnej akreditácie a excelentných pracovísk) (váha 0,312),
- b) podiel vysokej školy na objeme finančných prostriedkov získaných v rokoch 2020 a 2021 na výskumné aktivity v rámci zahraničných grantových schém (váha 0,10),

- c) podiel vysokej školy na objeme finančných prostriedkov (bežné transfery) získaných v rokoch 2020 a 2021 na výskumné aktivity od subjektov verejnej správy – domáce granty, (váha 0,09),
- d) podiel vysokej školy na objeme finančných prostriedkov (bežné transfery) získaných v rokoch 2020 a 2021 na výskumné aktivity od iných subjektov ako sú subjekty verejnej správy a od subjektov zo zahraničia (mimo grantových schém) (váha 0,03),
- e) podiel vysokej školy na priemernom počte doktorandov v dennej forme doktorandského štúdia po dizertačnej skúške v kalendárnom roku 2021 (váha 0,10)¹⁹,
- f) podiel vysokej školy na publikačnej činnosti určenej podľa odseku (52) (váha 0,225),
- g) podiel vysokej školy na umeleckej tvorbe podľa odseku (15) (váha 0,025) a
- h) výkon v 1. kvartile excelentných pracovísk (0,118).

(176) Dotácia **na rozvoj vysokej školy** bola rozpočtovaná v rámci podprogramu 077 13 - Rozvoj vysokého školstva. V roku 2023 sa táto dotácia použila na rozvojové projekty na základe výzvy ministerstva ako aj na centrálné rozvojové projekty pre potreby rezortu školstva.

(177) Dotácia **na sociálnu podporu študentov** bola rozpočtovaná v rámci podprogramu 077 15 – Sociálna podpora študentov vysokých škôl. V prvku 077 15 01 boli v roku 2023 rozpočtované finančné prostriedky na sociálne a tehotenské štipendiá. Tieto sú nárokovateľné a verejná vysoká škola ich dostáva v sume podľa zákonných nárokov jej študentov. V prvku 077 15 02 boli rozpočtované finančné prostriedky na motivačné štipendiá. V prvku 077 15 03 boli rozpočtované finančné prostriedky na príspevky na ubytovanie, stravovanie, športové a kultúrne aktivity. Podrobnosti o spôsobe rozpisu tejto časti dotácie sú uvedené v časti venovanej systému sociálnej podpory študentov a sociálnym službám.

Jednotkové dotácie

(178) V prípade verejných vysokých škôl sa nepoužíva financovanie prostredníctvom normatífov (vopred určená cena na jednotku výkonu), ale spätne z rozpisu dotácií sa dá odvodiť, aká časť dotácie pripadala na jednotku výkonu vysokej školy v jednotlivých oblastiach. V ďalšom texte tak uvádzame výšku dotácie na vybrané ukazovatele. Uvádzané sumy vychádzajú z pôvodného rozpisu dotácií zo štátneho rozpočtu pre verejné vysoké školy (teda nie je napr. zohľadnené dodatočné navýšenie prostriedkov na zvýšenie platových taríf v priebehu roka 2023), a v niektorých prípadoch sú výpočty zjednodušené (napr. v prípade dotácie na mzdy a poistné odvodené od počtu študentov sa nezohľadňuje príspevok študenta pri zohľadňovaní centrálnej administratívy, zohľadnenie študenta ako absolventa, dotácia na špecifiká – praxe a pod.). Uvedené hodnoty sú tak indikatívne.

Niektoré ukazovatele sú zohľadňované vo viacerých rokoch, napríklad príjmy z grantov, preto pre celkovo získanú dotáciu na základe viacročných ukazovateľov by bolo potrebné zohľadniť ich vplyv na dotáciu v jednotlivých rokoch.

(179) Pri zohľadňovaní publikačných výstupov sa zohľadňujú publikačné výstupy za dve vykazovacie obdobia, to je dva roky. Publikácie sú rozčlenené do piatich skupín, ktoré boli

¹⁹⁾ Priemerný počet za kalendárny rok 2021 sa určí ako priemerný mesačný počet doktorandov v dennej forme doktorandského štúdia po dizertačnej skúške (financovaných zo všetkých zdrojov: z dotácie zo štátneho rozpočtu, z vlastných zdrojov a zo zdrojov externých vzdelávacích inštitúcií) podľa údajov z centrálneho registra študentov.

pre rozpis roku 2023 upravené. Princíp rozpisu pre rok 2023 ostáva rovnaký. Publikácie v karentovaných časopisoch alebo registrovaných vo WoS alebo Scopus vytvorili spoločnú skupinu B a do samostatnej skupiny boli vyčlenené patenty. Ďalšia skupina A1 boli monografie, A2 najmä učebnice, skriptá a odborné knižné publikácie a poslednú skupinu D tvorili ostatné publikácie (napr. abstrakty, odborné práce v zborníkoch, publikované príspevky na vedeckých konferenciách a pod.).

2.2 Výsledky hospodárenia verejných vysokých škôl za rok 2023

(180) Údaje prezentované v tejto časti vychádzajú z výročných správ o hospodárení verejných vysokých škôl za rok 2023, ktorých hlavné body predpisuje zákon a podrobnosti určuje ministerstvo. Základom výročnej správy o hospodárení je ročná účtovná závierka obsahujúca súvahu, výkaz ziskov a strát a poznámky.

Sumárne údaje zo súvah verejných vysokých škôl k 31. decembru 2023

(181) Súhrnná súvaha²⁰ za všetky verejné vysoké školy je uvedená v tabuľkovej prílohe, v tabuľkách č. 19a a 19b.

(182) **Celková suma aktív** verejných vysokých škôl k 31. decembru 2023 predstavuje čiastku **1 846 886 860 €**. V rámci tejto čiastky vykázali vysoké školy:

1.	dlhodobý nehmotný majetok	5 750 281 €
2.	dlhodobý hmotný majetok	1 288 018 767 €
3.	dlhodobý finančný majetok	5 517 008 €
4.	zásoby	5 310 462 €
5.	dlhodobé pohľadávky	532 601 €
6.	krátkodobé pohľadávky ²¹	31 276 485 €
7.	finančné účty	507 446 742 €
8.	časové rozlíšenie	3 034 513 €

(183) Hlavnou položkou v rámci **dlhodobého nehmotného majetku** bol software v sume **5 340 433 €**. Účtovná hodnota **dlhodobého hmotného majetku** verejných vysokých škôl predstavovala k 31. decembru 2023 objem **1 288 018 767 €**. Hlavnými položkami v rámci dlhodobého hmotného majetku boli:

1.	pozemky	132 578 134 €
2.	stavby	959 521 959 €
3.	samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí	122 636 737 €
4.	dopravné prostriedky	2 506 220 €
5.	ostatný dlhodobý hmotný majetok	2 420 720 €
6.	obstaranie dlhodobého hmotného majetku	62 307 255 €

(184) **Finančné účty** v objeme **507 283 166 €** predstavujú finančné prostriedky na bankových účtoch a v pokladnici. Pozostávajú najmä z finančných prostriedkov na mzdy za december vyplácaných v januári 2024 a príslušných odvodov, z prostriedkov finančných fondov, z finančných prostriedkov na projekty prechádzajúce do roku 2024 vrátane zahraničných projektov, z finančných prostriedkov na kapitálové výdavky nerealizované

²⁰ Súvaha vyjadruje v prehľadnej a usporiadanej forme peňažné vyjadrenie majetku podľa druhov (aktíva) a podľa zdrojov (pasíva) k určitému dňu.

²¹ Objem krátkodobých pohľadávok zvyšujú pohľadávky zo zmlúv zo štrukturálnych fondov.

v roku 2023, z finančných prostriedkov účtu sociálneho fondu a z finančných prostriedkov účtov podnikateľskej činnosti.

(185) Na **bankových účtoch** vysokých škôl (vedených v štátnej pokladnici) vykázali verejné vysoké školy k 31. 12. 2023 finančné prostriedky v objeme **507 283 000 €**. Z toho na účtoch pre hlavnú činnosť boli vykázané finančné prostriedky v objeme **486 789 000 €**, na **účtoch podnikateľskej činnosti** vykázali verejné vysoké školy finančné prostriedky v objeme **18 205 000 €** a na **účtoch sociálneho fondu** **1 939 000 €**.

(186) **Celková suma pasív** verejných vysokých škôl k 31. decembru 2023 predstavuje čiastku **1 846 886 860 €**. **Štruktúra pasív** verejných vysokých škôl bola k 31. decembru 2023 nasledovná:

1. imanie a peňažné fondy	656 911 930 €
2. fondy tvorené zo zisku	102 943 934 €
3. výsledok hospodárenia za účt. obdobie	27 635 264 €
4. nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov	19 525 951 €
5. rezervy celkom	13 852 446 €
6. dlhodobé záväzky	4 339 352 €
7. krátkodobé záväzky	77 866 509 €
8. bankové výpomoci a pôžičky	7 566 271 €
9. časové rozlíšenie	936 245 203 €

(187) Hlavnými položkami **imania a peňažných fondov** sú základné imanie v hodnote 539 170 609 €, fondy podľa osobitného predpisu vo výške 16 265 948 €, fond reprodukcie vo výške 101 475 373 €. Hlavnými položkami **fondov tvorených zo zisku** sú najmä rezervný fond vo výške 95 682 764 € a ostatné fondy vo výške 5 360 738 €. **Výsledok hospodárenia** za rok 2023 bol po odvedení dane z príjmu vo výške **27 635 264 €**. **Verejné vysoké školy vykazujú ako nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov** sumu **19 525 951 €**. Hlavnými položkami v rámci krátkodobých záväzkov boli:

1. záväzky z obchodného styku	11 555 237 €
2. záväzky voči zamestnancom	28 086 733 €
3. zúčtovanie so Sociálnou poisťovňou a zdravotnými poisťovňami	17 580 239 €
4. daňové záväzky	6 363 405 €
5. ostatné záväzky	14 253 671 €

(188) K 31. decembru 2023 štyri verejné vysoké školy (UPJŠ Košice, PU Prešov, SPU Nitra, KU Ružomberok) evidujú **záväzky voči bankám** v sume **1 677 000 €**.

(189) Hlavnou položkou pri časovom rozlíšení pasív boli **výnosy budúcich období** v sume **934 689 tis. €**. Ďalšie podrobnosti sú v **tabuľke č. 19b**.

Sumárne údaje o výnosoch a nákladoch verejných vysokých škôl

(190) Hospodárenie verejných vysokých škôl pozostáva z hospodárenia v oblasti hlavnej činnosti a v oblasti podnikateľskej činnosti. V oblasti hlavnej činnosti sa osobitne sleduje oblasť sociálnej podpory študentov.

(191) **Celkové náklady** verejných vysokých škôl (vrátane dane z príjmov) v roku 2023 predstavovali **994 330 981 €**. Z toho:

1. náklady hlavnej činnosti	953 345 358 €
2. náklady podnikateľskej činnosti	40 985 623 €

(192) **Celkové výnosy** verejných vysokých škôl v roku 2023 predstavovali **1 021 966 244 €**. Z toho:

1. výnosy hlavnej činnosti	976 176 895 €
----------------------------	---------------

2. výnosy podnikateľskej činnosti 45 789 350 €

(193) **Výsledok hospodárenia** verejných vysokých škôl bol v roku 2023 vo výške **27 635 264 €**. Z toho:

1. výsledok hospodárenia v hlavnej činnosti 22 831 538 €
2. výsledok hospodárenia v podnikateľskej činnosti 4 803 726 €

(194) V porovnaní s rokom 2022 sa výnosy verejných vysokých škôl v hlavnej činnosti zvýšili o 119 282 tis. € (12,22 %). Náklady verejných vysokých škôl sa v hlavnej činnosti zvýšili oproti roku 2022 o 100 496 tis. € (10,54 %).

(195) Súhrnné náklady a výnosy verejných vysokých škôl, ako i výsledky hospodárenia jednotlivých verejných vysokých škôl sú uvedené v **tabuľkách č. 20, 21 a - 22**. Náklady, výnosy a výsledky hospodárenia v oblasti sociálnej podpory sú v **tabuľkách č. 23, 24 a 25**.

(196) Za rok 2023 dosiahlo 16 verejných vysokých škôl celkový kladný výsledok (teda súčet výsledku hospodárenia v hlavnej činnosti a hospodárenia v podnikateľskej činnosti). Štyri z verejných vysokých škôl dosiahli záporný celkový hospodársky výsledok (TU v Trnave, VŠMU v Bratislave, VŠVU v Bratislave a KU v Ružomberku). Celkový výsledok hospodárenia za všetky verejné vysoké školy za rok 2023 bol oproti celkovému výsledku hospodárenia v roku 2022 (po odvedení dane z príjmov v hlavnej aj podnikateľskej činnosti) vyšší o 16 909 tis. €. Najvyšší celkový výsledok hospodárenia v roku 2023 dosiahla UK v Bratislave, pričom zisk dosiahla najmä aktivitami v hlavnej činnosti²².

(197) Výsledok hospodárenia verejných vysokých škôl za všetky verejné vysoké školy v **hlavnej činnosti** bol v roku 2023 vo výške **22 831 538 €**. **Kladný výsledok hospodárenia** v hlavnej činnosti dosiahlo **pätnásť verejných vysokých škôl**: UK Bratislava, UPJŠ Košice, PU Prešov, UCM Trnava, UVLF Košice, UKF Nitra, UMB Banská Bystrica, STU Bratislava, TU Košice, ŽU Žilina, TUAD Trenčín, EU Bratislava, TU Zvolen, AU Banská Bystrica a UJS Komárno. **Päť z verejných vysokých škôl** hospodárili v hlavnej činnosti **so stratou** (TVU Trnava, SPU Nitra, VŠMU Bratislava, VŠVU Bratislava a, KU Ružomberok).

Štruktúra nákladov a výnosov v hlavnej činnosti

(198) **Hlavné položky nákladov** verejných vysokých škôl v **hlavnej činnosti** vrátane ich percentuálneho podielu na celkových nákladoch sú nasledovné (**tabuľka č. 21**):

1.	501 – spotreba materiálu	46 545 522€	4,9 %
2.	502 – spotreba energie	52 475 080 €	5,5 %
3.	504 – predaný tovar	90 181€	0,0 %
4.	511 – opravy a udržiavanie	15 086 242 €	1,6 %
5.	512 – cestovné	11 833 572 €	1,2 %
6.	518 – ostatné služby	66 644 231€	7,0 %
7.	521 – mzdové náklady	421 525 188 €	44,4 %
8.	524 – zákonné sociálne poistenie	145 159 172 €	15,3 %
9.	527 – zákonné sociálne náklady	20 000 832 €	2,1 %
10.	549 – iné ostatné náklady	66 545 192 €	7,0 %
11.	551 – odpisy DNM a DHM	48 842 606 €	5,1 %
12.	591 – daň z príjmu	50 792 €	0,0 %

²² Štandardným cieľom verejných vysokých škôl nie je dosahovanie zisku, ale vyrovnané hospodárenie. Tvorba zisku u verejných vysokých škôl má však význam v prípadoch, keď si potrebujú akumulovať prostriedky do budúcich rokov, napríklad na nákladnejšie rozvojové projekty, alebo v prípade, že potrebujú vyrovnať stratu z minulých rokov (verejná vysoká škola musí v každom prípade celý zisk použiť na svoju hlavnú činnosť).

(199) Hlavnými nákladovými položkami verejných vysokých škôl na okruhu hlavnej činnosti v rámci účtu **501 – spotreba materiálu** v roku 2023 boli náklady na prístroje a zariadenia laboratórií, ktoré nepatria do dlhodobého hmotného majetku (7 336 tis. €), chemikálie a iný materiál na zabezpečenie experimentálnej výučby (8 615 tis. €), nábytok (3 235 tis. €), papier (306 730 €) potraviny (2 051 tis. €), kancelárske potreby, papier a materiál (2 394 tis. €), knihy, časopisy a noviny (1 136 tis. €), stavebný, vodoinštalčný a elektroinštalčný materiál (2 296 €), čistiace, hygienické a dezinfekčné potreby (1 494 tis. €), pohonné hmoty a ostatný materiál na dopravu (773 487 €), ostatný materiál (10 586 tis. €) a iné analyticky sledované náklady (6 317 tis. €).

(200) Hlavnými nákladovými položkami v rámci účtu **502 – spotreba energie** v roku 2023 boli náklady na elektrickú energiu (14 373 tis. €), na tepelnú energiu (20 507 tis. €), na plyn (13 849 tis. €) a vodné a stočné (3 623 tis. €).

(201) Hlavnými nákladovými položkami v rámci účtu **511 – opravy a udržiavanie** v roku 2023 boli náklady na opravu a udržiavanie stavieb (9 115 tis. €), na opravy a udržiavanie strojov, prístrojov, zariadení a inventára (2 945 tis. €), na opravy dopravných prostriedkov (400 tis. €), na opravy a udržiavanie prostriedkov IT (839 tis. €), údržba a opravy meracej techniky, telovýchovných zariadení (231 tis. €), ostatná údržba a opravy (703 tis. €), iné analyticky sledované náklady (851 tis. €).

(202) Hlavnými nákladovými položkami v rámci účtu **512 – cestovné** v roku 2023 boli náklady na zahraničné cestovné (10 186 tis. €) a domáce cestovné (1 647 tis. €).

(203) Náklady na účte **551 – odpisy dlhodobého nehmotného a hmotného majetku** sa členia na náklady na odpisy dlhodobého nehmotného a hmotného majetku nadobudnutého z kapitálových dotácií zo štátneho rozpočtu a odpisy dlhodobého nehmotného a hmotného majetku nadobudnutého zo štrukturálnych fondov a odpisy ostatného dlhodobého nehmotného a hmotného majetku.

(204) **Hlavné položky výnosov** verejných vysokých škôl v hlavnej činnosti vrátane ich percentuálneho podielu na celkových výnosoch sú nasledovné (tabuľka č. 20):

1. 601 – tržby za vlastné výrobky	669 874 €	0,1 %
2. 602 – tržby z predaja služieb	40 934 988 €	4,2 %
3. 604 – tržby za predaný tovar	199 402 €	0,0 %
4. 648 – zákonné poplatky	63 485 790 €	6,5 %
5. 649 – iné ostatné výnosy	49 744 366 €	5,1 %
6. 651 – tržby z predaja dlhodobého nehmotného a hmotného majetku	1 123 240 €	0,1 %
7. 656 – výnosy z použitia fondu	10 426 942 €	1,1 %
8. 658 – výnosy z prenájmu majetku	6 000 €	0,0 %
9. 691 – dotácie	798 513 612 €	82,2 %

(205) Hlavnou položkou v rámci účtu **601 – tržby za vlastné výrobky** boli výnosy za vlastné výrobky (673 409 €).

(206) Hlavnou položkou v rámci účtu **602 – tržby z predaja služieb** boli najmä výnosy z ubytovania denných študentov (27 304 635 €), zo stravných lístkov študentov (2 485 130 €), z ubytovania a stravovania iných fyzických osôb (1 290 252 €), iné analyticky sledované výnosy (9 857 899 €).

(207) Hlavnými položkami v rámci účtu **648 – zákonné poplatky** boli výnosy zo školného **57 438 624 €** (v tom 4 903 798 € za prekročenie štandardnej dĺžky štúdia v dennej forme, 564 047 € za cudzojazyčné štúdium a školné od cudzincov v dennej forme a 12 333 491 € školné za štúdium v externej forme štúdia, 12 100 € za súbežné štúdium), **výnosy z poplatkov**

spojených so štúdiom 4 737 780 € (v tom 3 392 553 € poplatky za prijímacie konanie, 475 106 € poplatky za rigorózne konanie, 761 061 € výnosy za vydanie dokladov o štúdiu a ich kópií, 10 050 € za uznávanie rovnocennosti dokladov o štúdiu v rámci medzinárodných zmlúv a ďalšie analyticky samostatne nesledované výnosy).

(208) Hlavnými položkami v rámci účtu **691 – dotácie** boli bežné dotácie poskytnuté v roku 2023 verejným vysokým školám zo štátneho rozpočtu a zo štrukturálnych fondov. Tieto dotácie boli vyššie ako je vykázaný objem výnosov, pretože do výnosov sa dostali len tie dotácie, ktoré neboli zúčtované ako výnosy budúcich období (napríklad na pokračujúce projekty).

Kapitálové výdavky

(209) V roku 2023 boli verejným vysokým školám prostredníctvom kapitoly ministerstva poskytnuté zo štátneho rozpočtu kapitálové dotácie vo výške **8 130 098€**. Z tejto sumy bola čiastka 7 900 000 € určená na financovanie investičných projektov verejných vysokých škôl (rekonštrukcie, modernizácie, havárie a projektová dokumentácia).

Časť III

3. Záver k správe

(210) V roku 2023 bol celkový **počet študentov 137 680** a nastal medziročný **nárast** počtu študentov vysokých škôl **o 1 512 (1,1 %)**, Počet študentov z cudziny sa medziročne zvýšil o 3,28 % (celkom o **696** študentov). Pokračoval nárast platov zamestnancov verejných vysokých škôl, pričom priemerný plat vysokoškolského učiteľa verejnej vysokej školy narástol o 9,52 % v porovnaní s rokom 2022 a dosiahol hodnotu 2 000,2 € mesačne a priemerný plat profesora verejnej vysokej školy bol 2 683,0 € mesačne (nárast o 7,85 %).

(211) V priebehu roka 2023 **riadne skončilo vysokoškolské štúdium** na verejných a súkromných vysokých školách **35 006 študentov**, čo predstavuje medziročný **pokles o 1,35 %** (478 absolventov), z nich 19 207 (54,87 %) v spoločenských vedách. V rámci lekárskeho štúdia a zdravotníckych vied skončilo štúdium 4 478 študentov (12,79 %) a v rámci technických vied to bolo spolu 4 173 študentov (11,92 %). Absolventi doktorandského štúdia tvorili 3,67 % z počtu absolventov.

(212) V posledných rokoch kontinuálne rástla miera participácie populácie na vysokoškolskom vzdelávaní. **V roku 2023 podiel osôb s dosiahnutým terciárnym vzdelaním vo vekovej kohorte 25-34 rokov dosiahol 39,8 %²³**, oproti roku 2022 došlo k miernemu nárastu o 0,7 %. Priemer EÚ v tejto vekovej štruktúre v roku 2023 predstavuje 43,1 %, pričom priemer krajín OECD²⁴ v roku 2022 bol 47,4 %. Vyšší percentuálny podiel krajín OECD je zabezpečený na úrovni prvého stupňa, či krátkych terciárnych programov, v Slovenskej republike väčšina občanov získava vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa.

(213) Na rozdiel od roku 2022, kedy vysoké školy aj naďalej pokračovali v upravenej organizácii výučby v dôsledku šírenia pandémie ochorenia COVID-19, v roku 2023 sa všetky vysoké školy vrátili k štandardnej forme výuky. SAAVŠ v roku 2023 začala 33 konaní o posúdení vnútorného systému kvality a jeho implementácie so štandardmi na všetkých vysokých školách. Systém a jeho štruktúry bez komplikácií zvládli tie najzásadnejšie výzvy tejto komplexnej úlohy a vytvorili všetky predpoklady na jej úspešné dokončenie vydaním príslušných rozhodnutí v zákonom stanovenom limite.

²³ Eurostat. Dostupné na: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/edat_lfs_9903/default/table?lang=en

²⁴ Eurostat. Dostupné na: <https://data.oecd.org/eduatt/population-with-tertiary-education.htm>

(214) V oblasti internacionalizácie agentúra v roku 2023 úspešne ukončila externé posudzovanie agentúry zo strany Európskej asociácie pre zabezpečovanie kvality vysokoškolského vzdelávania (ENQA). Návšteva panelu expertov ENQA v sídle agentúry v marci 2023 bola poslednou etapou hodnotenia a vyústila do zverejnenia pozitívnej hodnotiacej správy. Na jej základe bola agentúra v decembri 2023 zapísaná do Európskeho registra zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania (EQAR).

(215) Novela zákona o uznávaní dokladov o vzdelaní a o uznávaní odborných kvalifikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov priniesla predovšetkým zmenu v oblasti regulovaných povolání, na ktoré je potrebné splniť určité kvalifikačné predpoklady stanovené špeciálnymi právnymi predpismi. Vo vzťahu k regulovaným povolaniam predmetná novela upravuje podmienky uloženia kompenzačného opatrenia, pravidlá preskúmania odbornej kvalifikácie na účely poskytovania služieb a taktiež ovládanie štátneho jazyka.

(216) Zákomom o Fonde na podporu vzdelávania v znení neskorších predpisov sa upravila lehota na doručenie žiadostí o pôžičku v prípade ak študent žiada o pôžičku na úhradu školného, ktoré je podmienkou zápisu na štúdium alebo do ďalšej časti štúdia. Taktiež upravuje podmienky splácania pôžičky dlžníkom, keď môže splatiť pôžičku a úroky alebo ich časť predčasne bez úhrady poplatkov alebo iných nákladov súvisiacich s predčasným splatením pôžičky alebo jej časti, ak tak urobí najskôr po začatí plynutia lehoty splatnosti.

(217) V roku 2023 boli verejným vysokým školám prostredníctvom kapitoly ministerstva poskytnuté zo štátneho rozpočtu kapitálové dotácie vo výške 8 130 098€. Z tejto sumy bola čiastka 7 900 000 € určená na financovanie investičných projektov verejných vysokých škôl (rekonštrukcie, modernizácie, havárie a projektová dokumentácia).

(218) V rámci implementácie Reformy 2 Komponentu 8 Plánu obnovy a odolnosti s názvom Zavedenie systému periodického hodnotenia vedeckého výkonu boli v roku 2023 prezentované na konferencii VER 2022 výsledky hodnotenia, spätná väzba od žiadateľov a pohľad hodnotiteľov na proces VER 2022. Taktiež bola vykonaná analýza predátorských vedeckých časopisov a analýza prezentácie výsledkov VER 2022 na sociálnych sieťach vysokých škôl (VVŠ) a výskumných inštitúcií (VVI) a ich jednotlivých súčastí. Prebiehali rokovania s cieľom zlepšiť procesnú, technickú a organizačnú stránku pripravovaného cyklu periodického hodnotenia VER 2026. Uskutočnili sa webinäre pre výchovných poradcov študentov končiacich ročníkov stredných škôl (SŠ) o výsledkoch periodického hodnotenia VER 2022 a zorganizovalo sa turné po VVŠ a VVI, zamerané na prepojenie niektorých ukazovateľov výkonnostných zmlúv s periodickým hodnotením VER 2022.

(219) Ministerstvo poskytlo v roku 2023 štipendiá slovenským vysokoškolským študentom v rámci štipendijnej schémy „Študuj doma, Slovensko ťa odmení“. Štipendiá boli udelené v dvoch skupinách – „najväčším talentom medzi maturantmi“ a „nadpriemerným študentom zo sociálne znevýhodneného prostredia alebo špecifických skupín“. Finančné prostriedky pochádzali z Fondu obnovy a odolnosti, komponentu 10 „Lákание a udržanie talentov“. Štipendiá sú vo výške 3 000 € na akademický rok, resp. 9 000 € za tri akademické roky štúdia. Štipendiá sa poskytujú počas prvých troch rokov vysokoškolského štúdia študijných programov I. stupňa alebo spájajúcich I. a II. stupeň štúdia v dennej forme a vyplácajú sa prostredníctvom vysokých škôl. V skupine „nadpriemerní študenti, ktorí sú zo sociálne znevýhodneného prostredia alebo patria do špecifických znevýhodnených skupín“ bolo doručených 608 žiadostí, z toho podporených bolo 459 študentov. Celkovo bolo podporených 1556 domácich študentov a 34 zahraničných študentov.

(220) V rámci Komponentu 10 (Investícia 4) Plánu obnovy a odolnosti, ktorý je zameraný na lákanie a udržanie talentov vyhlásilo v roku 2023 ministerstvo 2 výzvy. Prvou bola výzva

pre audit úrovne internacionalizácie a implementácia projektov internacionalizácie vysokých škôl a verejných výskumných inštitúcií s celkovou výškou dotácie 6 000 000 EUR pre 10 vysokoškolských inštitúcií. Cieľom výzvy je posúdiť úroveň aktivít internacionalizácie vysokých škôl a identifikovať ich silné a slabé stránky. Druhou bola výzva na podporu projektov propagácie vysokých škôl v zahraničí v celkovom objeme 455 000 € pre 10 vysokých škôl. Výzva podporila projekty vysokých škôl zameraných na návštevy zahraničných veľtrhov a podujatí pre nábor študentov a propagáciu možností štúdia pre zahraničných študentov.

(221) V rámci Investície 4 ministerstvo vyhlásilo „Výzvu pre audit úrovne internacionalizácie a implementáciu projektov internacionalizácie vysokých škôl a verejných výskumných inštitúcií. V roku 2023 bolo 5 slovenských vysokých škôl súčasťou aliancií Európskych univerzít. Univerzita Komenského v Bratislave pôsobila v rámci aliancie ENLIGHT, Technická univerzita v Košiciach bola súčasťou aliancie Európskych univerzít ULYSSEUS, Slovenská poľnohospodárska univerzita naďalej pôsobila ako hlavný koordinátor v rámci aliancie INVEST. Slovenská technická univerzita v roku 2023 v rámci konzorcia EULiST získala spolu so svojimi partnermi projekt Európskej univerzity, ktorý začala realizovať v novembri 2023. Vysoká škola múzických umení spolu s partnermi v aliancii FilmEU+ koncom roka 2023 oficiálne začala 4 ročný proces budovania Európskej Aliancie Univerzít FilmEU+.

V nadväznosti na zverejnené výsledky Erasmus+ výzvy Európskej komisie, vyhlásenej v roku 2022, si ďalšie 3 vysoké školy (UMB, UNIZA, TRUNI) podali projekt Európskych univerzít, ktoré ale neboli v roku 2023 úspešné. Všetky 3 vysoké školy sa zapojili do nasledujúcej 5. výzvy Erasmus+ a ich projekty boli vyhodnotené ako úspešné v roku 2024.